

Ćwiczenia:

BUDŻET PAŃSTWA

I POLITYKA BUDŻETOWA

Budżet państwa

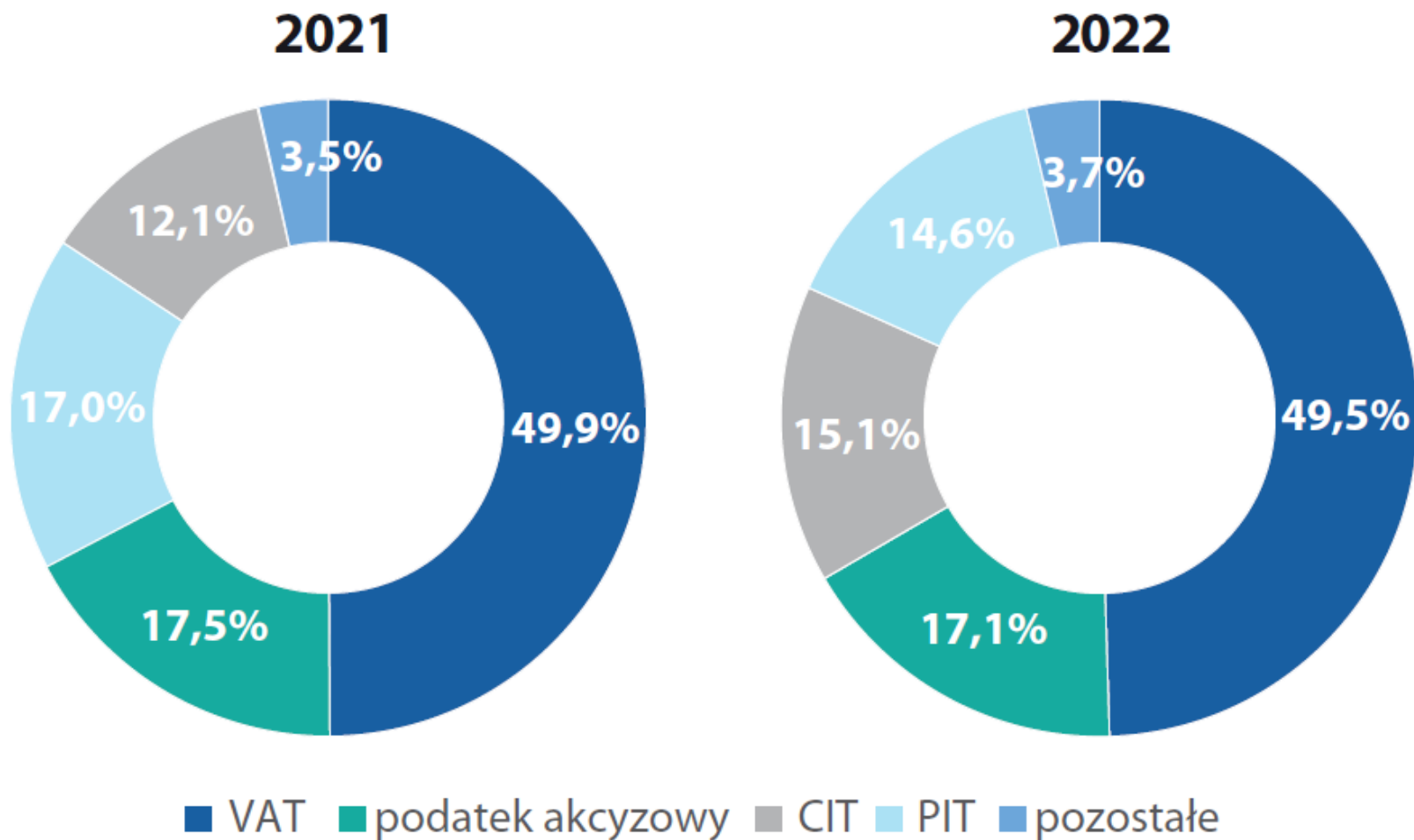
Budżet - jest rocznym planem finansowym, obejmującym dochody i wydatki państwa oraz wskazującym źródła pokrycia niedoboru lub rozdysponowania nadwyżki.

USTAWA BUDŻETOWA NA ROK 2014 [2020, 2021, 2024,] z dnia 24 stycznia 2014 r.

Art. 1.

1. Ustala się, zgodnie z załącznikiem nr 1, łączną kwotę podatkowych i niepodatkowych dochodów budżetu państwa w wysokości 277,8 mld zł [435,3 mld zł (2020)], [404,5 mld zł (2021)], [684,5 mld zł (2024)].
2. Ustala się, zgodnie z załącznikiem nr 2, łączną kwotę wydatków budżetu państwa w wysokości 325,3 mld zł [435,3 mld zł (2020)], [486,8 mld zł (2021)], [849,3 mld zł (2024)].
3. Deficyt budżetu państwa ustala się na dzień 31 grudnia 2014 r. na kwotę nie większą niż 47,5 mld zł [0 mld zł (2020)], [82,3 mld zł (2021)], [164,8 mld zł (2024)].

Struktura dochodów podatkowych w latach 2021-2022

Country	2019	2020	2021
France	55	62	59
Greece	48	60	57
Belgium	52	59	55
Norway	52	59	49
Finland	53	57	55
Austria	49	57	56
Italy	48	57	56
Canada	41	54	47
Denmark	50	53	51
Sweden	49	52	49
Spain	42	52	51
Slovenia	43	51	49
United Kingdom	40	51	48
Hungary	46	51	48
Germany	45	51	51
Portugal	42	49	48
Poland	42	48	44
United States	38	48	..
Netherlands	42	48	46
Czech Republic	41	47	46
New Zealand	41	46	..
Japan	39	46	..
Estonia	39	46	42
Slovak Republic	41	45	47
Australia	42	45	..
Lithuania	35	43	39
Switzerland	33	38	..
Korea	34	38	..
Ireland	24	27	25

Wydatki sektora instytucji rządowych i samorządowych jako procent PKB

Źródło: OECD,
Government at a Glance,
2022.

Struktura wydatków sektora rządowego w krajach OECD (w % PKB), 2021

	General public services	Defence	Public order and safety	Economic affairs	Environmental protection	Housing and community amenities	Health	Recreation, culture and religion	Education	Social protection
Australia	3,8	2,4	2,1	5,9	0,9	0,7	8,2	0,9	5,8	10,8
Austria	5,8	0,6	1,4	9,3	0,4	0,3	10,1	1,2	4,9	21,9
Belgium	7,0	0,9	1,8	7,1	1,3	0,4	8,6	1,2	6,3	21,0
Czech Rep.	4,6	1,0	2,0	7,5	0,9	0,6	9,8	1,3	5,1	13,6
Denmark	6,0	1,2	1,0	4,1	0,4	0,1	9,2	1,6	6,0	21,1
Estonia	3,8	2,0	1,8	4,8	0,6	0,5	6,5	2,1	5,9	13,5
Finland	8,1	1,2	1,2	5,1	0,2	0,4	7,7	1,5	5,7	24,7
France	5,8	1,8	1,7	6,9	1,0	1,3	9,2	1,4	5,2	24,8
Germany	6,2	1,1	1,7	6,0	0,6	0,5	8,6	1,1	4,5	20,9
Greece	7,9	2,8	2,2	10,7	1,2	0,3	6,7	1,1	4,1	20,6
Hungary	8,0	1,1	1,8	9,2	0,7	0,8	5,6	3,0	5,0	13,1
Ireland	2,3	0,2	0,8	3,1	0,3	0,6	5,3	0,5	3,0	8,7
Israel	4,6	5,1	1,5	4,9	0,5	-0,8	5,8	1,3	7,4	10,6
Italy	8,1	1,4	1,9	6,5	0,9	0,5	7,6	0,8	4,1	23,3
Japan	3,8	1,0	1,2	5,6	1,2	0,6	9,2	0,5	3,5	17,9
Korea	4,7	2,8	1,4	5,8	1,1	1,2	5,6	1,1	5,2	9,3
Netherlands	3,9	1,3	2,0	5,9	1,4	0,4	8,7	1,3	5,1	16,7
Norway	4,2	1,7	1,1	5,9	0,9	0,7	8,6	1,7	5,0	18,6
Poland	4,1	1,6	2,2	6,0	0,6	0,5	5,8	1,2	4,9	17,3
Portugal	6,8	0,8	1,8	5,5	0,8	0,6	7,6	1,0	4,6	18,3
Slovenia	5,2	1,2	1,8	6,8	0,7	0,5	8,1	1,4	5,7	17,9
Spain	5,9	1,0	2,0	6,5	1,0	0,5	7,3	1,2	4,6	20,6
Sweden	6,6	1,3	1,3	4,8	0,6	0,7	7,5	1,4	6,7	18,6
Switzerland	4,3	0,8	1,7	4,9	0,6	0,2	2,8	1,1	5,7	14,4
UK	4,7	2,2	2,1	5,8	0,7	0,8	9,9	0,6	5,4	16,1
USA	5,5	3,3	2,0	5,1	0,0	0,8	10,3	0,3	5,6	12,1
OECD	5,4	2,2	1,8	5,7	0,5	0,7	9,0	0,7	5,1	15,8

Źródło: OECD, Government at a Glance, 2023.

Polityka budżetowa

Polityka budżetowa - polega na manipulowaniu dochodami i wydatkami budżetowymi.

Polityka budżetowa wpływa na:

- wielkość całkowitych wydatków (AD), co w efekcie powoduje zmiany poziomu PKB, zatrudnienia i inflacji (przynajmniej w krótkim okresie),
- konsumpcję zbiorową (tworzenie dóbr publicznych),
- konsumpcję indywidualną (poprzez podatki i transfery),
- inwestycje publiczne (finansowane z budżetu),
- inwestycje prywatne (poprzez sterowanie wysokością podatków oraz ulgami podatkowymi).

Polityka budżetowa - narzędzia i funkcje

Narzędzia polityki budżetowej:

1. wydatki
2. podatki

Funkcje budżetu:

1. stabilizacyjna
2. redystrybucyjna
3. alokacyjna
4. informacyjna

Ekspansywna i restrykcyjna polityka budżetowa

Ekspansywna polityka budżetowa - polega na zwiększaniu wydatków budżetowych przy utrzymaniu obowiązujących stawek podatkowych lub ich zmniejszeniu.

Restrykcyjna polityka budżetowa - polega na zmniejszaniu wydatków budżetowych przy utrzymaniu obowiązujących stawek podatkowych lub ich zwiększeniu.

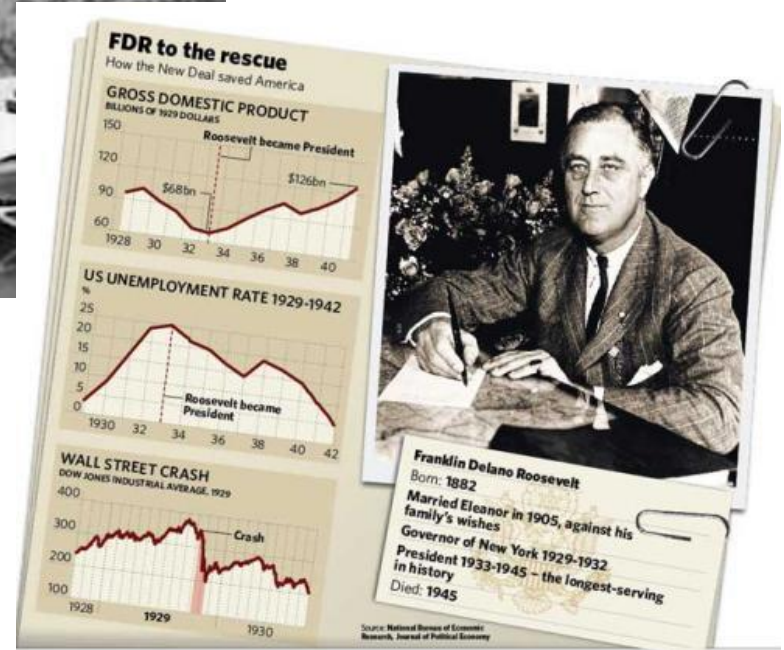
Polityka budżetowa w warunkach:	
recesji	inflacji
<ul style="list-style-type: none">- zwiększanie wydatków (powoduje wzrost popytu zagregowanego i ożywienie koniunktury gospodarczej),- zmniejszanie podatków od dochodów osób fizycznych (wzrost popytu konsumpcyjnego) oraz podatku od dochodów osób prawnych (wzrost popytu inwestycyjnego).	<ul style="list-style-type: none">- zmniejszanie wydatków (powoduje spadek popytu zagregowanego),- zwiększanie podatków od dochodów osób fizycznych (spadek popytu konsumpcyjnego) oraz podatku od dochodów osób prawnych (spadek popytu inwestycyjnego),- zmniejszanie stawek podatku VAT oraz akcyzy (bezpośrednio wpływa na spadek cen towarów objętych tymi podatkami).

Co zdarzyło się w czasie Wielkiej Depresji w USA?

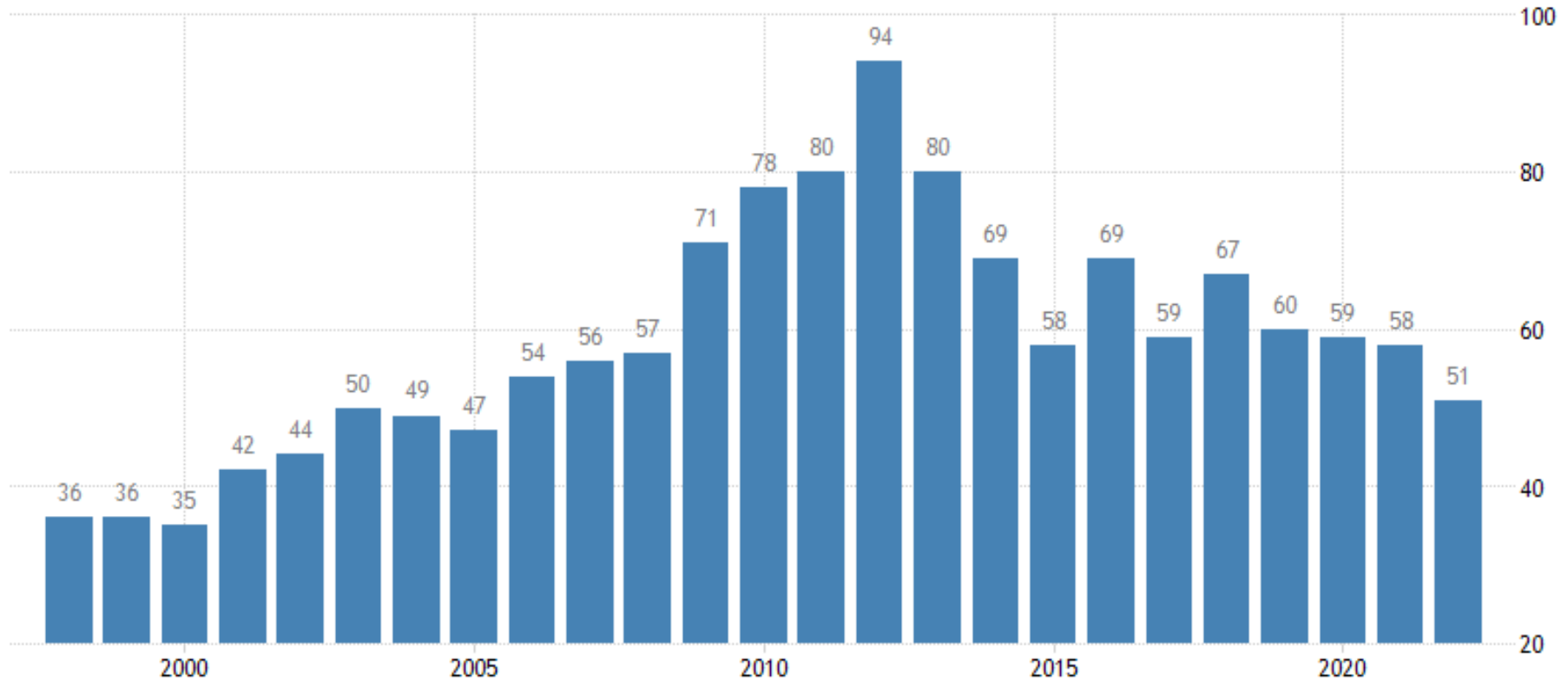
Rok	Stopa bezrobocia (w %)	Realny PNB (w mld USD z 1958 r.)	Konsumpcja (w mld USD z 1958 r.)	Inwestycje (w mld USD z 1958 r.)	Zakupy rządowe (w mld USD z 1958 r.)	Nominalna stopa %	Stopa inflacji (w %)
1929	3,2	203,6	139,6	40,4	22,0	5,9	-
1930	8,9	183,5	130,4	27,4	24,3	3,6	- 2,6
1931	16,3	169,5	126,1	16,8	25,4	2,6	- 10,1
1932	24,1	144,2	114,8	4,7	24,2	2,7	- 9,3
1933	25,2	141,5	112,8	5,3	23,3	1,7	- 2,2
1934	22,0	154,3	118,1	9,4	26,6	1,0	7,4
1935	20,3	169,5	125,5	18,0	27,0	0,8	0,9
1936	17,0	193,2	138,4	24,0	31,8	0,8	0,2
1937	14,3	203,2	143,1	29,9	30,8	0,9	4,2

Źródło: Historical Statistics of the United States.. Colonial Times to 1970. Part I and II. U.S. Department of Commerce. Bureau of Census. 1975.

„New Deal“ F.D. Rooseveltta

Corruption Perceptions Index (miejsce w rankingu), Grecja 1998-2022

Koniunktura w Grecji, 2006-2010

Wskaźnik	2006	2007	2008	2009	2010
Wzrost PKB (w %)	5,2	4,3	1,0	-2,0	-4,5
Stopa bezrobocia (w %)	9,0	8,4	7,8	9,6	12,7
Stopa zatrudnienia (w %)	61,0	61,4	61,9	61,2	59,6
Stopa inflacji (w %)	3,3	3,0	4,2	1,3	4,7
Saldo budżetu (% PKB)	-6,0	-6,7	-9,8	-15,6	-10,4
Dług publiczny (% PKB)	115,6	112,9	116,1	131,6	147,3
Tempo wzrostu inwestycji (w %)	20,4	5,4	-6,7	-15,2	-15,0

Źródło: OECD i World Bank.

Koniunktura w Grecji, 2011-2014

Wskaźnik	2011	2012	2013	2014
Wzrost PKB (w %)	-8,9	-6,6	-3,9	0,8
Stopa bezrobocia (w %)	17,9	24,5	27,5	26,5
Stopa zatrudnienia (w %)	55,6	51,3	48,6	49,7
Stopa inflacji (w %)	3,3	1,5	-0,9	-1,3
Saldo budżetu (% PKB)	-10,2	-8,7	-12,3	-3,6
Dług publiczny (% PKB)	171,3	156,9	175,0	177,1
Tempo wzrostu inwestycji (w %)	-18,1	-28,9	-10,1	1,3

Źródło: OECD i World Bank.

General government gross debt

		General government gross debt					
		Millions of national currency			% of GDP		
		2022Q2	2023Q1 ^P	2023Q2 ^P	2022Q2	2023Q1 ^P	2023Q2 ^P
Euro area 20	EUR	12 178 805	12 468 279	12 604 464	93.5	90.7	90.3
Euro area 19	EUR	12 133 156	12 419 867	12 556 566	93.6	90.9	90.5
EU	EUR	13 154 166	13 512 501	13 676 672	85.9	83.4	83.1
Belgium	EUR	573 114	600 040	605 299	107.5	106.4	106.0
Bulgaria 	BGN	32 165	38 661	38 380	21.3	22.1	21.5
Czechia	CZK	2 793 640	3 099 375	3 150 668	43.5	44.5	44.3
Denmark	DKK	851 310	843 313	857 831	31.5	29.5	30.2
Germany	EUR	2 537 417	2 586 725	2 585 237	67.4	65.7	64.6
Estonia 	EUR	5 702	6 331	6 877	16.9	17.2	18.5
Ireland	EUR	236 759	223 600	222 944	50.5	43.6	43.1
Greece 	EUR	359 541	355 631	358 045	183.2	168.6	166.5
Spain 	EUR	1 476 192	1 535 385	1 568 743	114.5	111.2	111.2
France 	EUR	2 918 627	3 012 387	3 046 902	113.3	112.4	111.9
Croatia	EUR*	45 628	48 414	47 900	72.4	69.1	66.5
Italy 	EUR	2 771 734	2 790 547	2 848 658	146.4	140.9	142.4
Cyprus	EUR	24 603	23 530	24 512	93.4	83.1	85.3
Latvia	EUR	15 146	17 103	15 897	42.0	43.0	39.5
Lithuania	EUR	24 225	26 232	26 792	39.3	38.1	38.1
Luxembourg	EUR	19 270	22 222	22 305	25.4	28.4	28.2
Hungary	HUF	46 233 727	51 175 389	52 727 366	76.7	75.4	75.2
Malta	EUR	8 595	9 251	9 161	52.7	52.4	50.7
Netherlands	EUR	458 162	474 369	469 964	50.0	48.3	46.9
Austria	EUR	355 004	367 998	365 998	82.7	80.3	78.6
Poland	PLN	1 453 468	1 531 804	1 581 178	51.3	48.1	48.4
Portugal 	EUR	280 500	279 141	279 976	121.9	112.4	110.1
Romania	RON	621 654	714 925	724 581	48.3	49.0	48.2
Slovenia	EUR	41 054	42 180	42 391	75.0	72.0	70.5
Slovakia	EUR	61 989	65 318	68 969	59.2	58.0	59.6
Finland	EUR	188 966	199 942	205 960	72.5	73.3	74.6
Sweden	SEK	1 926 714	1 940 219	1 897 639	33.6	31.8	30.7

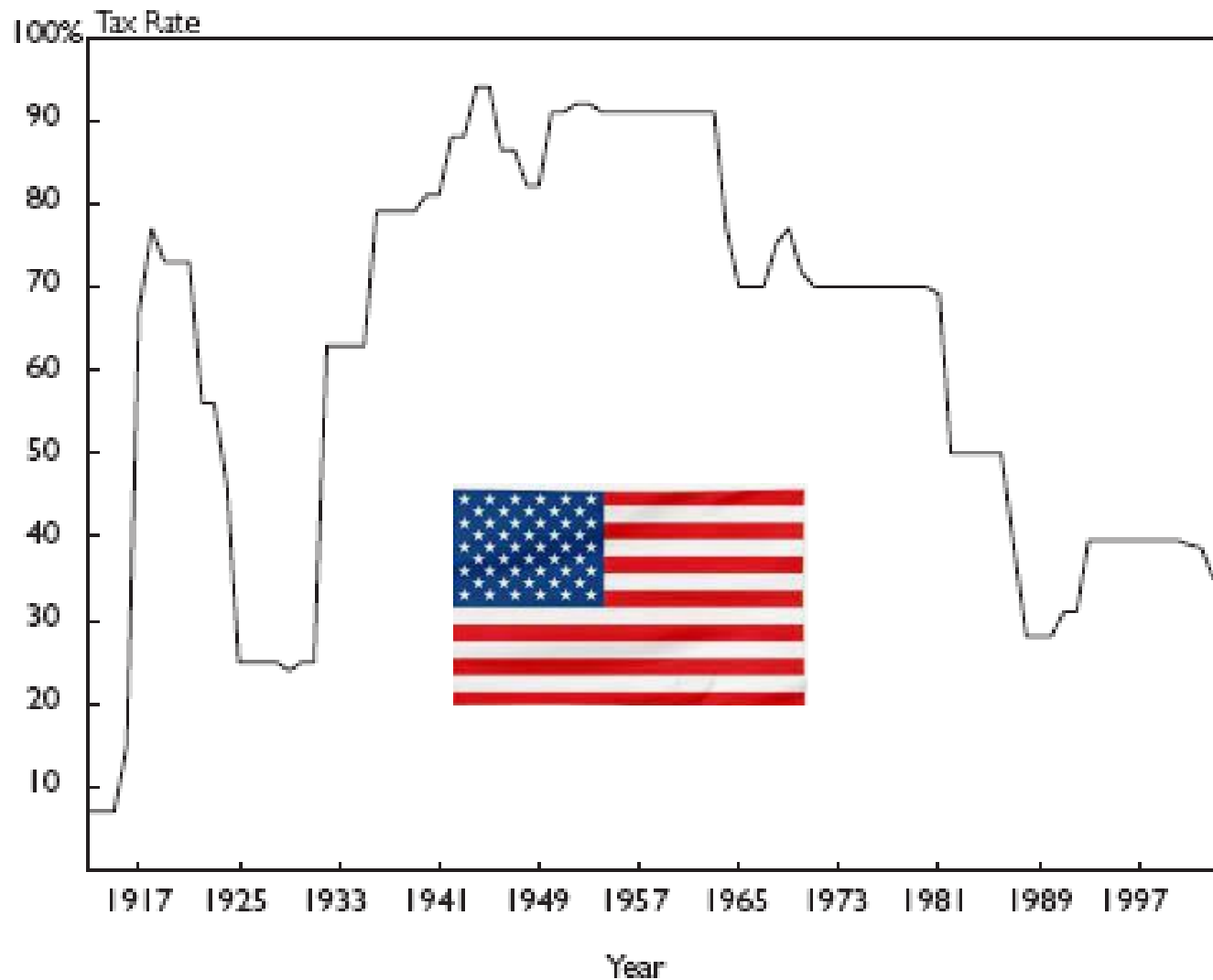
Dług publiczny
(kwota w walucie krajowej i % PKB)

Źródło:
Eurostat,
2023.

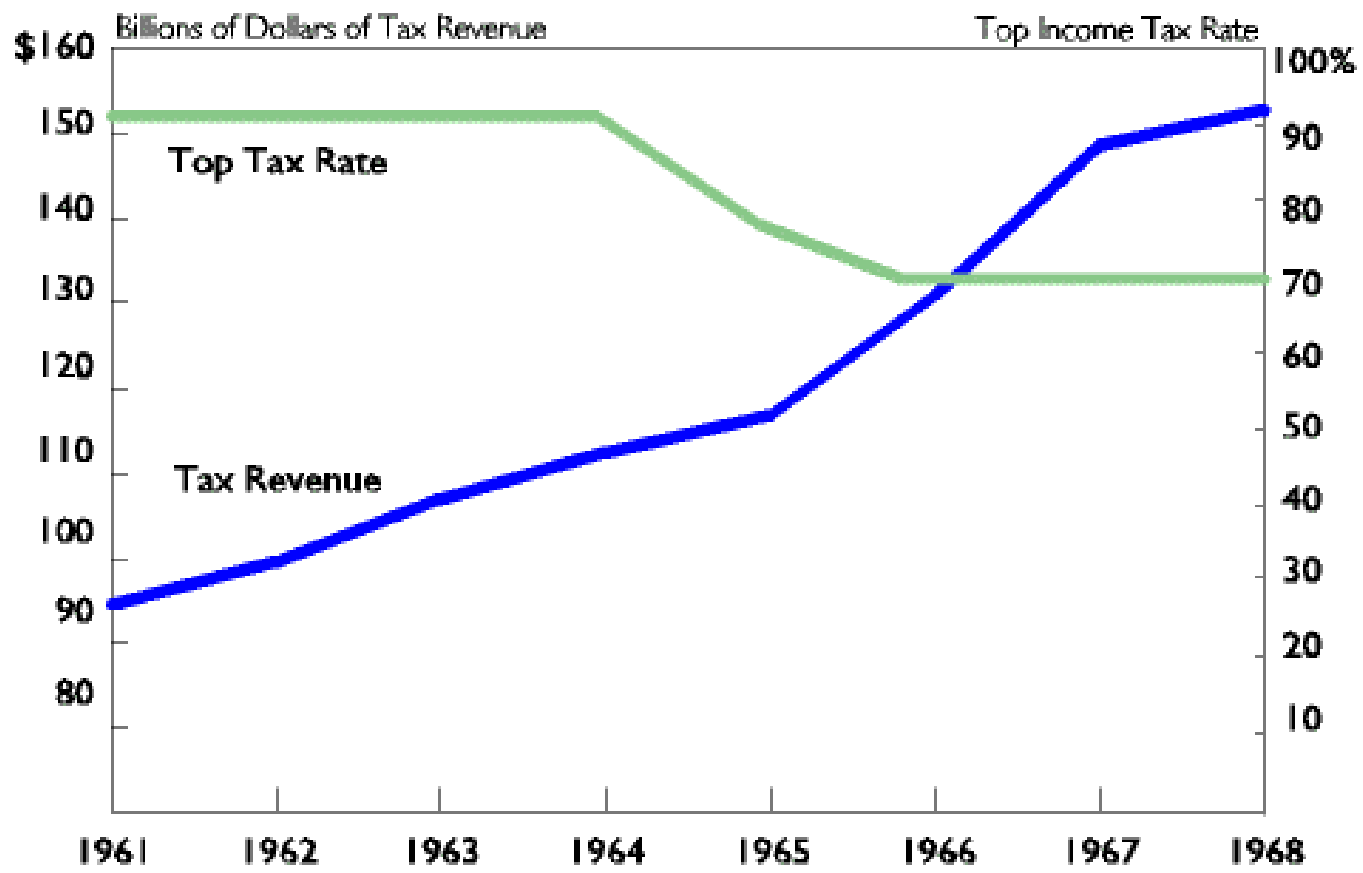
The Top Marginal Personal Income Tax Rate, 1913-2003

(When applicable, top rate on earned and/or unearned income)

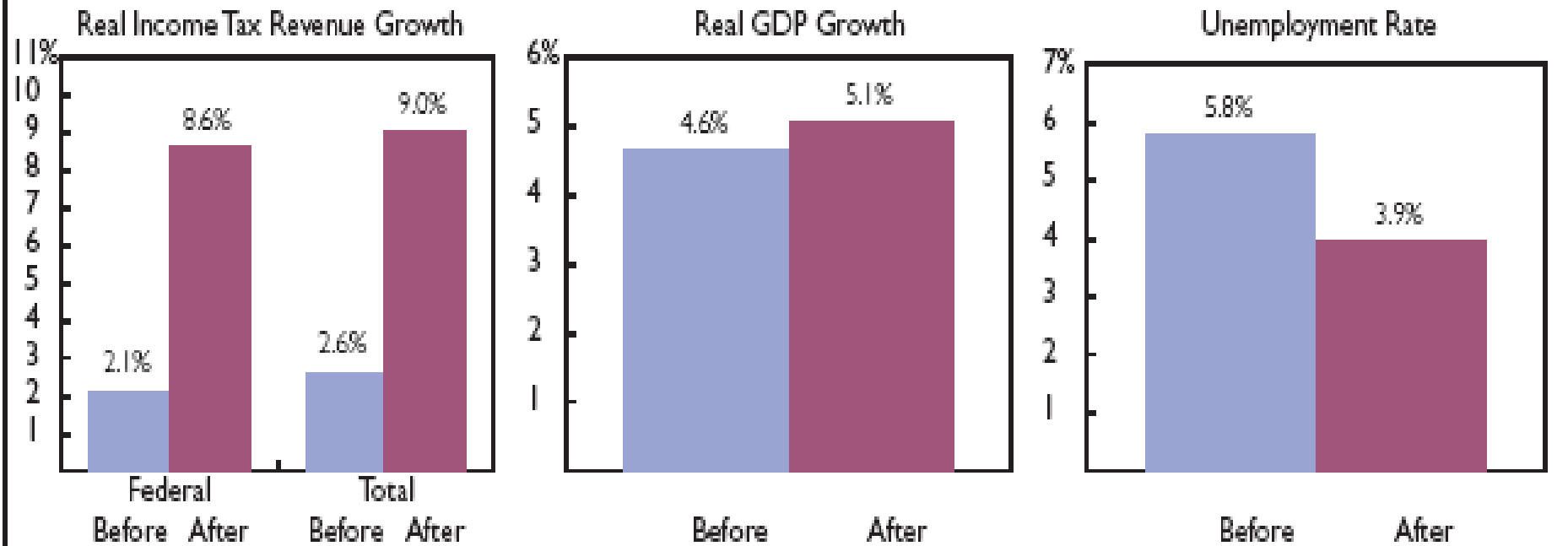
Source: Internal Revenue Service.

Kennedy Tax Cuts Boosted Revenue

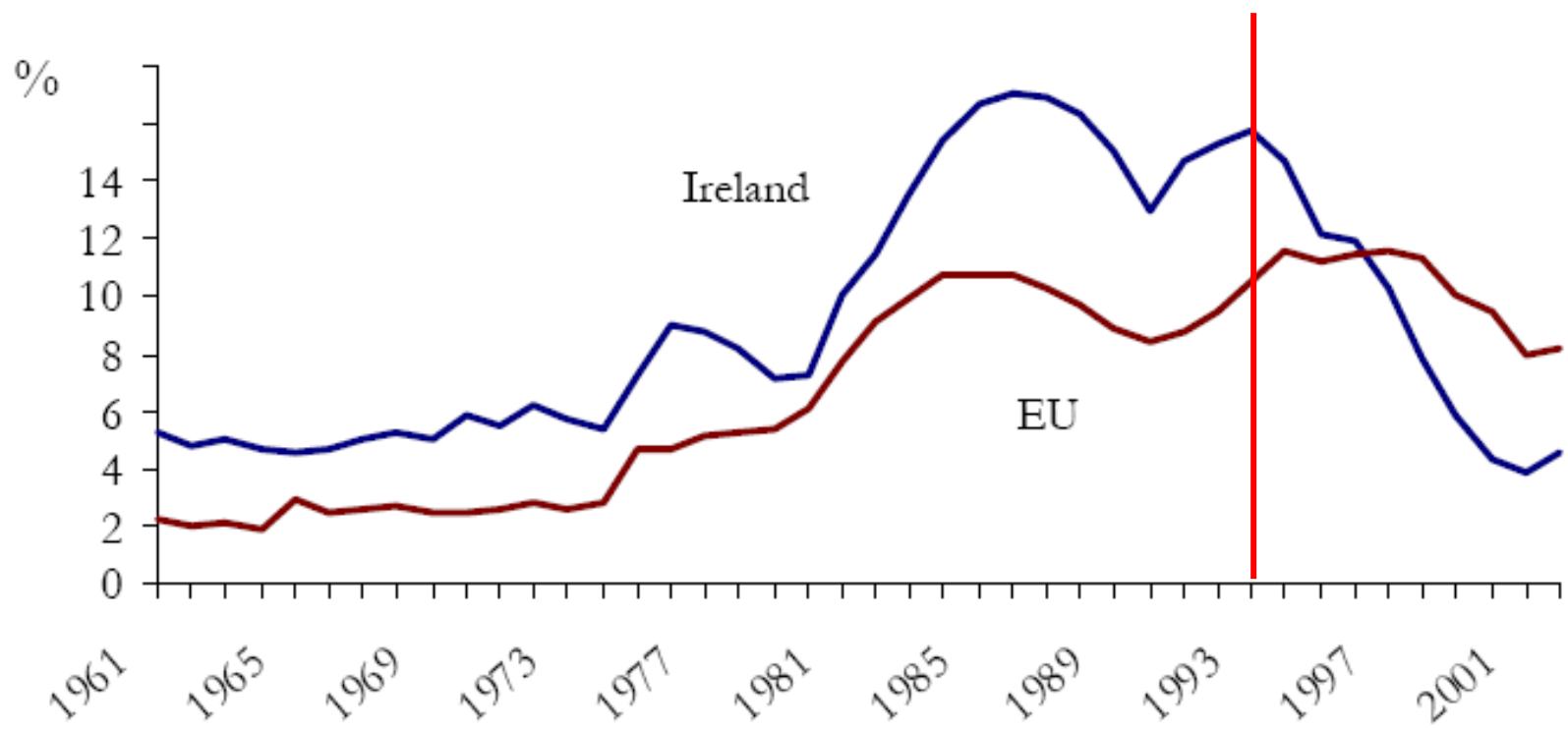
Sources: Tax Foundation; *Budget of the U.S. Government, FY 1997.*

Before and After: Revenue, Output, and Employment
Annual average rate over four-year period before and four-year period after the tax cut

Source: U.S. Department of Commerce, Bureau of Economic Analysis, National Income and Product Accounts dataset.

Bezrobocie w Irlandii i UE, 1961-2001

CIT obniżony z 40% w 1995 r. do 12,5% od 1.01.2001

Koniunktura w Irlandii, 1994 - 1998

Wskaźnik	1994	1995	1996	1997	1998
Wzrost PKB (w %)	7,0	10,5	7,7	10,5	10,4
Stopa bezrobocia (w %)	14,8	12,2	11,9	10,3	5,8
Stopa inflacji (w %)	2,3	2,5	1,7	1,5	2,4
Saldo budżetu (% PKB)	0,7	-1,4	-0,7	-0,2	2,4
Tempo wzrostu inwestycji (w %)	10,2	9,6	15,9	13,2	17,8
Inwestycje w środki trwałe (w mln euro)	8 614	9 529	11 026	13 164	15 532
Napływ FDI (w mld \$)	0,8	1,45	2,45	4,10	..

Inwestycje w Irlandii

Europe was critical or important in relation to their priorities for setting up in Ireland

Source: Ipsos MRBI AIB Foreign Direct Investment Research – February 2014

Reasons for setting up in Ireland

photo by Enda Cavanagh Photography

Amerykańskie FDI w Irlandii

Alphabet (Google) zatrudnia ponad 9000 osób w Irlandii. W 2020 r. Google Ireland wykazał zysk w 2,2 mld euro.

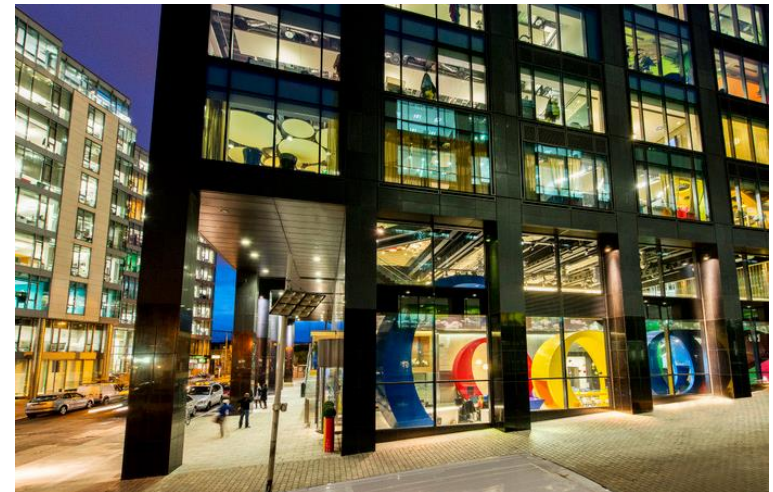
Apple Operations Europe Ltd, w 2020 r. zanotował **zysk netto 56,2 mld euro**.

Meta Platforms Technologies Ireland zatrudnia ok. 6000 pracowników. W 2020 r. raportowała zysk 5,8 mld USD.

Microsoft Ireland Operations Ltd wykazał zysk 2,7 mld USD.

Inne firmy z USA:

- Amazon
- Intel
- Bank of America
- JP Morgan
- Johnson & Johnson

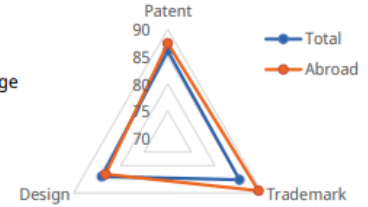
Patenty Irlandia

Intellectual property statistical country profile 2021

Ireland

Percentile rank according to country's IP filing performance. The score indicates the percentage of countries that this country surpasses.

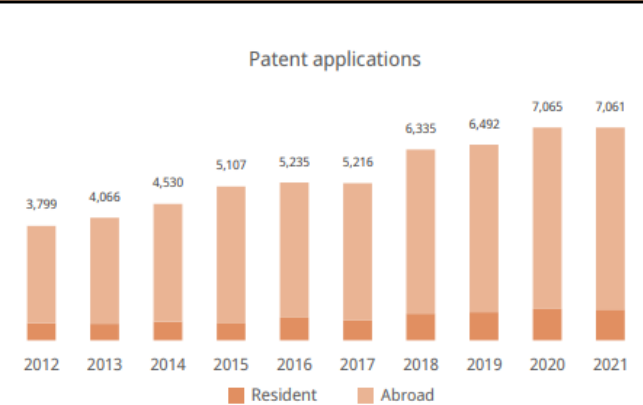

- ▶ [WIPO IP Statistics Data Center](#)
- ▶ [Find out more about the Global Innovation Index ranking](#)

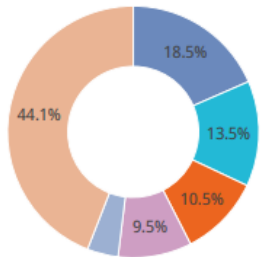
Patent

Patent applications filed by applicants residing in this country

Patent applications; global rank	7,061 (-0.1%)	25
Resident applications	1,022	
Abroad applications; global rank	6,039 (+0.3%)	22
Regional average; regional rank and share	12,680 (Europe)	14 (1.3%)
	12,274 (Northern Europe)	5 (5.8%)
Resident applications per million inhabitants; global rank	203	18
Resident applications per 100 billion USD GDP; global rank	199	35
Utility model applications; global rank	132 (-12.6%)	41
PCT international applications; global rank	907 (+19.5%)	24
PCT applications per million inhabitants; global rank	180	11
PCT publications relating to renewable energy (2019-2021)	20	1.0%
Share of university applications (2019-2021)	10.2%	
Share of women inventors (2019-2021)	14.4%	
PCT national phase entries; global rank	3,516 (+11.9%)	23
Share of abroad applications using the PCT System	50.8%	
PCT top applicants (2019-2021)		
	Eaton Intelligent Power Limited	470
	Janssen Sciences Ireland Unlimited Company	74
	Depuy Ireland Unlimited Company	65
	Connaught Electronics Limited	60
	Analog Devices International Unlimited Company	55

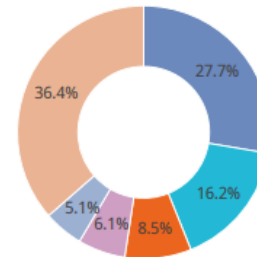

Top technical fields; share

- Medical technology
- Pharmaceuticals
- Computer technology
- Electrical machinery, apparatus, energy
- Organic fine chemistry (4.0%)
- Others

Top foreign destinations; share

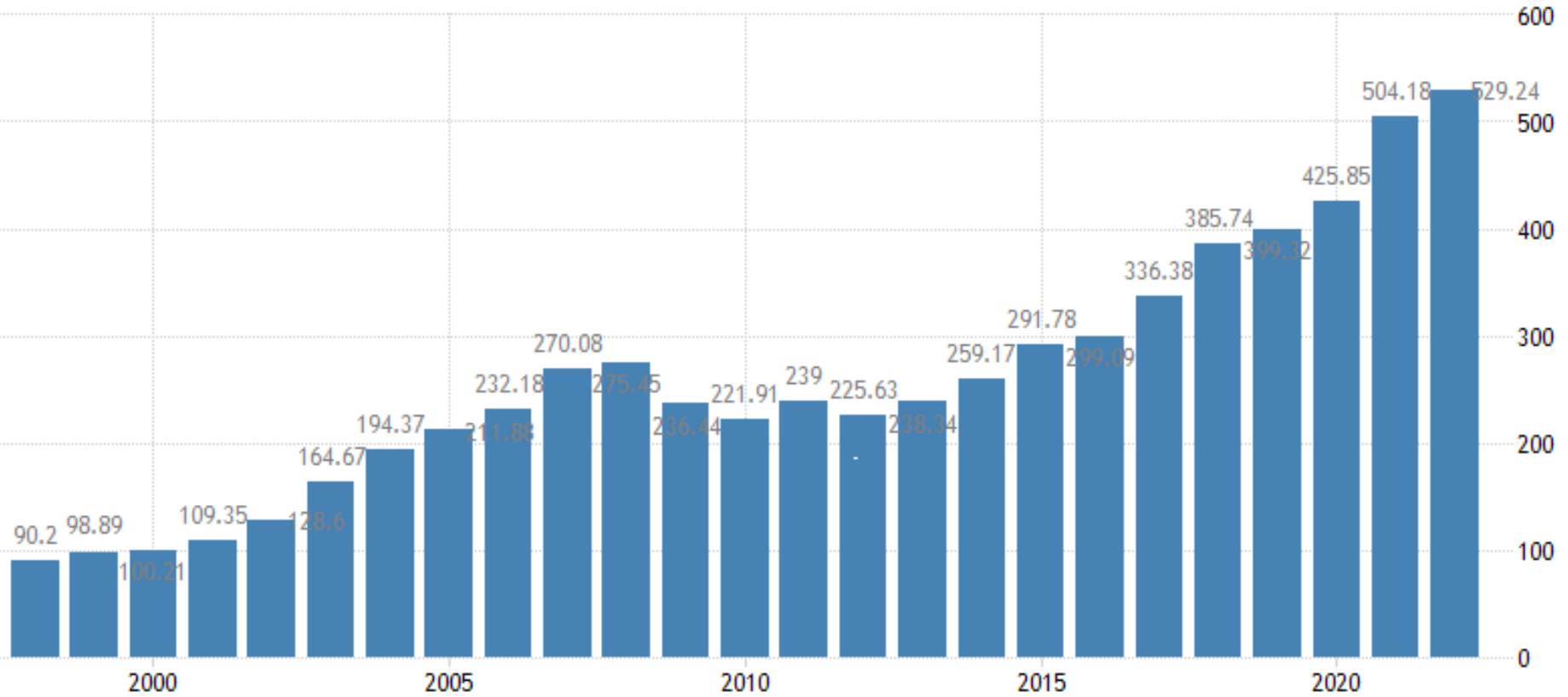

- United States of America
- European Patent Office
- China
- Japan
- United Kingdom
- Others

Źródło: WIPO, 2023.

Patent Cooperation Treaty (PCT)

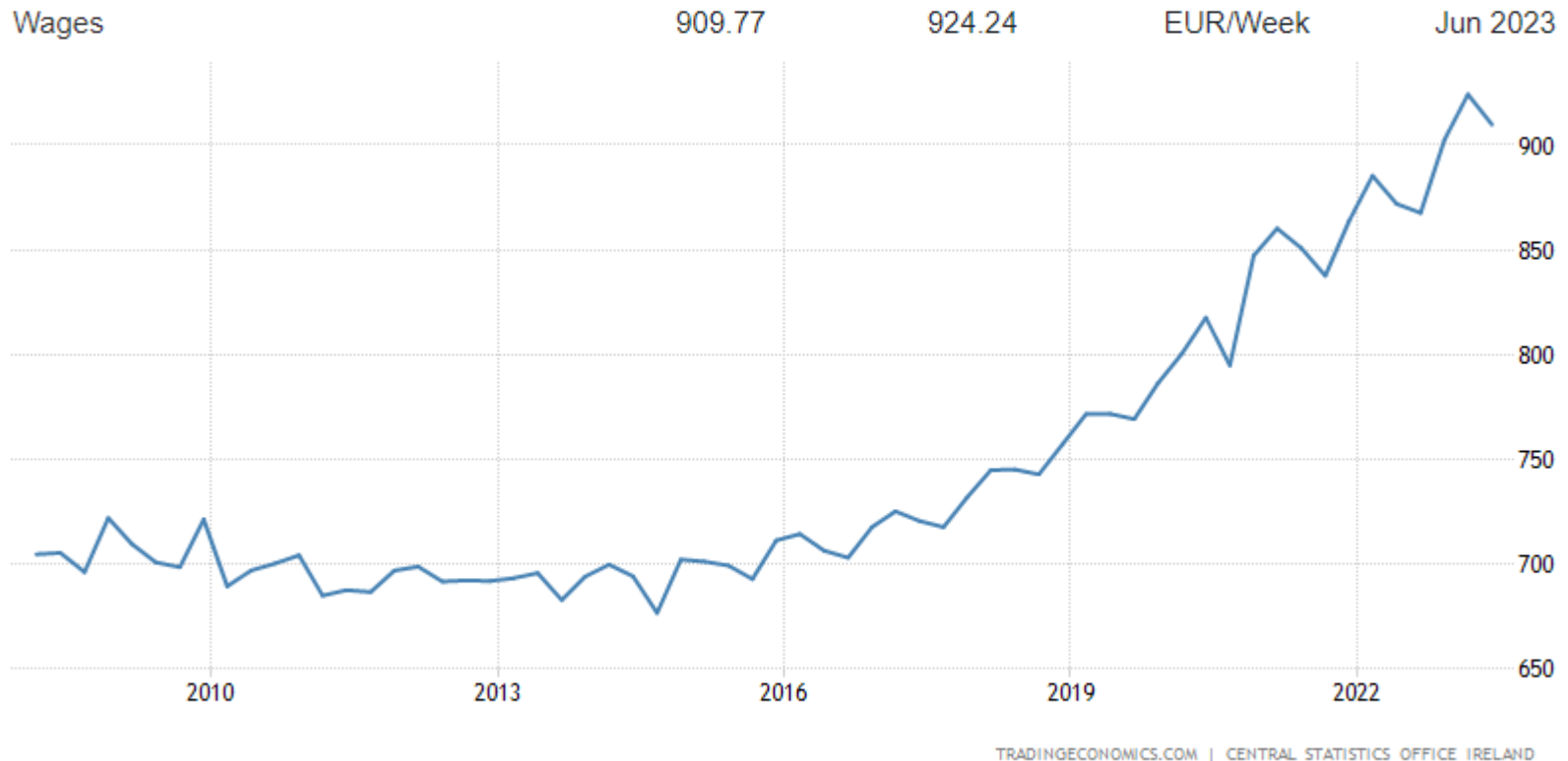
PKB Irlandii

TRADINGECONOMICS.COM | WORLD BANK

Źródło: Trading Economics, 2023.

Płaca tygodniowa w Irlandii (w EUR)

Źródło: Trading Economics, 2023.

Wages in Manufacturing 1027.81 1080.25 EUR/Week Jun 2023

Average Hourly Earnings 28.07 28.51 EUR Jun 2023

FDI (BIZ) stan, kraje docelowe, (w mln USD), 1990–2022

Region/economy	1990	2000	2010	2020	2021	2022
World	2 196 203	7 377 201	19 855 669	41 919 401	47 079 311	44 252 759
United States	539601	2783235	3422293	10292403	13056382	10461684
China	20691	193348	586882	1918828	3633317	3822449
United Kingdom	203905	439458	1068187	2656647	2689966	2698563
Netherlands	71828	243733	588077	2721329	2744450	2683600
Singapore	30468	110570	633354	1985991	2169538	2368396
Hong Kong, China	201653	435417	1067520	1851464	1957365	2090558
Canada	112843	325020	983889	1184775	1442334	1439848
Ireland	37989	127089	285575	1384691	1394868	1408749
Luxembourg	0	0	172257	1525769	1515850	1155324
Switzerland	34245	101635	648092	1183255	1038359	1036890
British Virgin Islands	126	30289	265783	950876	990238	1028356
Germany	226552	470938	955881	1153099	1057990	1007533
France	104268	184215	630710	952937	944763	896806
Brazil	37143	0	640330	595285	729577	815627
Spain	65916	156348	628341	804418	782903	787311
Australia	80364	121686	527728	779674	755178	758032
Mexico	22424	121691	355512	544430	592221	649287
Cayman Islands	1749	27316	161916	522444	548337	572927
Belgium	0	0	473358	604255	555736	523855
India	1657	16339	205580	480127	514112	510719
Italy	59998	122533	328058	490197	449962	448493
Russian Federation	0	29738	464228	449050	497690	379127
Poland	109	33477	187602	256008	270719	269840

Reforma CIT w Polsce

W Polsce w 1997 r. CIT wynosił jeszcze 38%.

W kolejnych latach CIT był obniżany:

1998	36%
1999	34%
2000	30%
2001	28%
2002	28%
2003	27%
2004	19%

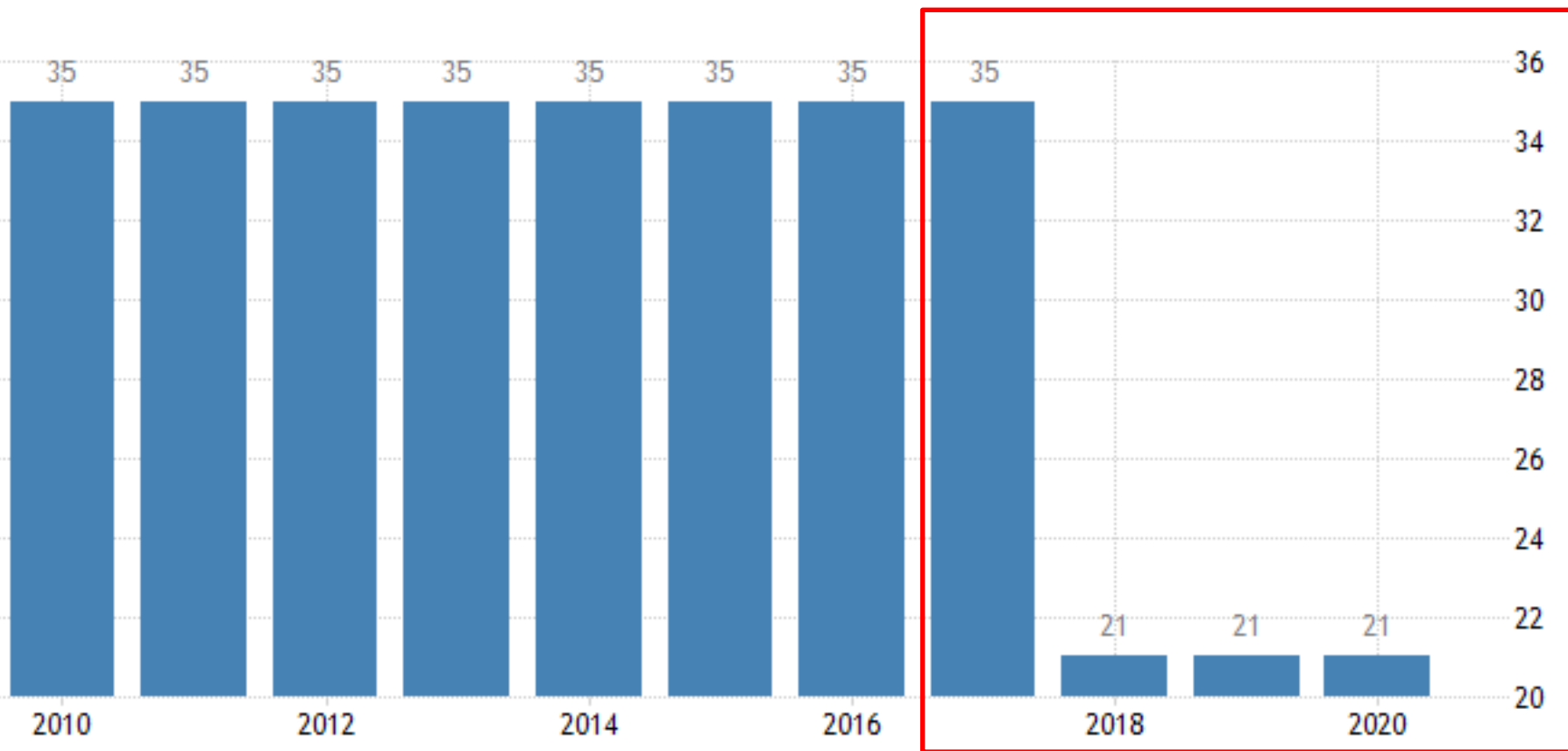
Jak obniżka CIT mogła wpłynąć na wpływy podatkowe oraz koniunkturę gospodarczą?

Koniunktura gospodarcza i wpływy podatkowe z tytułu CIT, Polska 2000-2006

Wskaźnik	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Wzrost gospodarczy	4.3	1.2	1.4	3.9	5.3	3.6	6.2
Stopa bezrobocia	16.1	18.2	19.9	19.6	19.0	17.7	13.8
Stopa zatrudnienia	55.0	53.4	51.5	51.2	51.7	52.8	54.5
Wzrost zatrudnienia	-1.6	-2.2	-3.0	-1.2	1.3	2.3	3.3
Inflacja	10.1	5.3	1.9	0.7	3.6	2.2	1.3
Deficyt budżetowy / PKB	-3.0	-5.1	-5.0	-6.3	-5.7	-4.3	-3.8
Dług publiczny / PKB	36.8	37.6	42.2	47.1	45.7	47.1	47.6
CIT – stawka (w %)	30	28	28	27	19	19	19
CIT – wpływy (w mld zł)	16,9	13,2	15,0	15,0	18,0	20,8	25,3
Stopa procentowa NBP	21,5	14.0	7,50	5.75	7.00	4.75	4,25

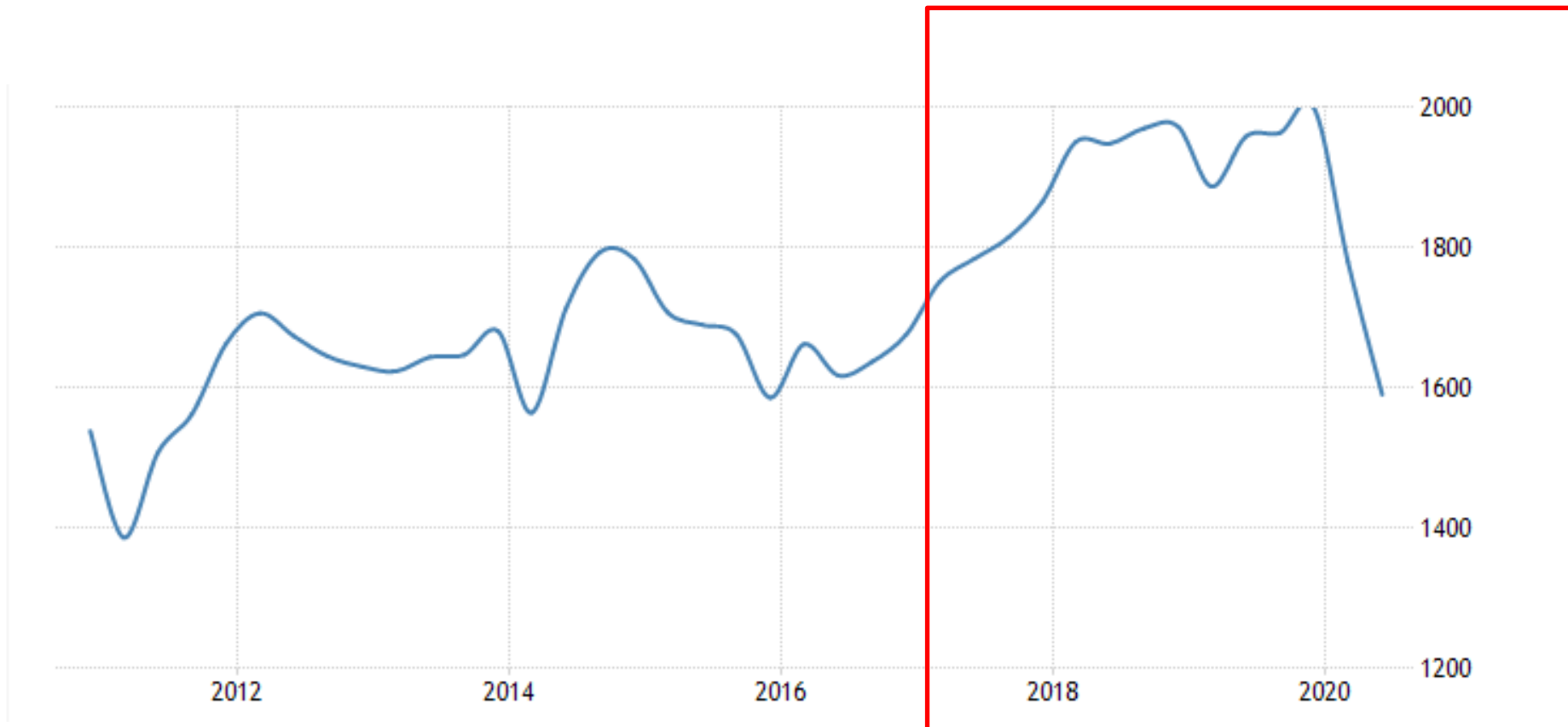
CIT wpływy (mld zł) 2007: **32,2**; 2008: **34,6**; 2009: **30,8**; 2010: **27,9**.

Corporate Income Tax Rate (CIT) w USA

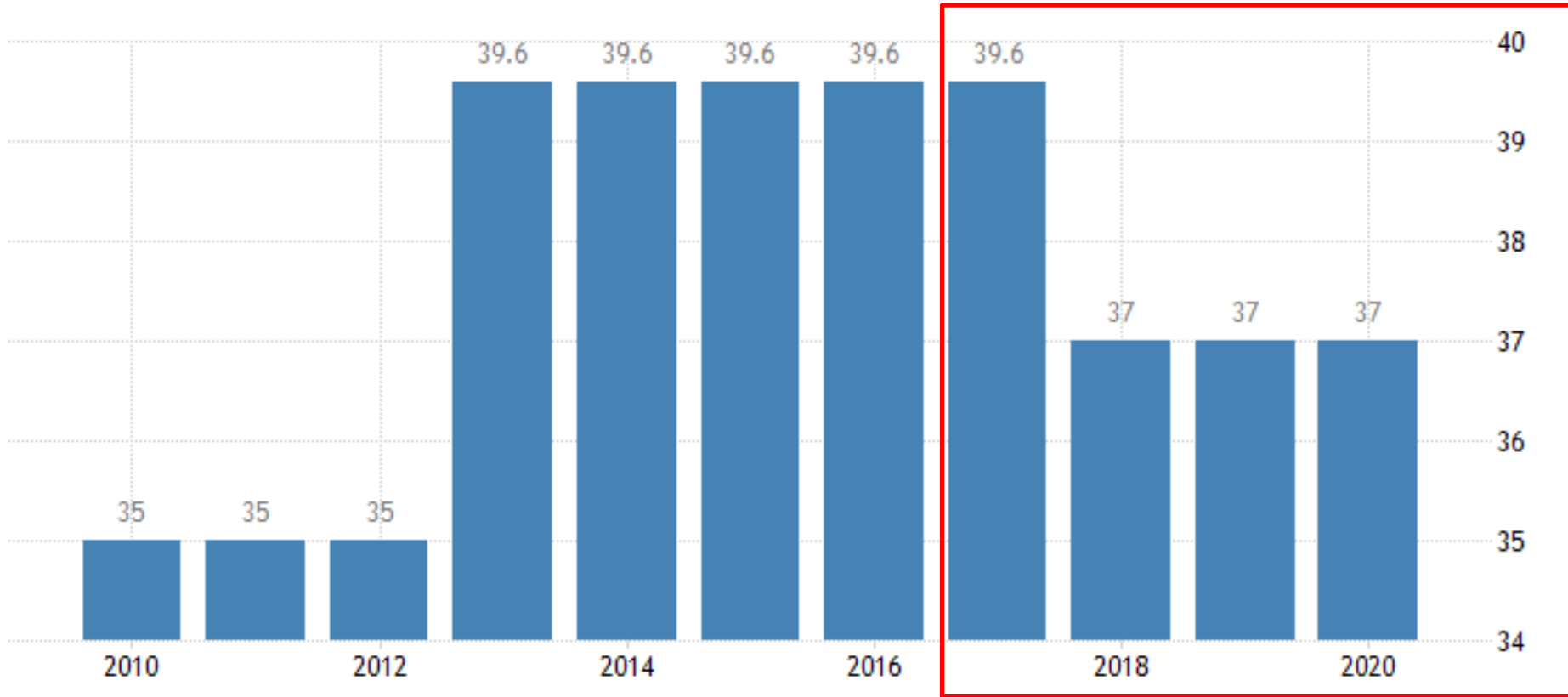

SOURCE: TRADINGECONOMICS.COM | INTERNAL REVENUE SERVICE

Zyski korporacji w USA (w mld USD)

Krańcowa stopa opodatkowania dochodów osobistych (IIT) w USA

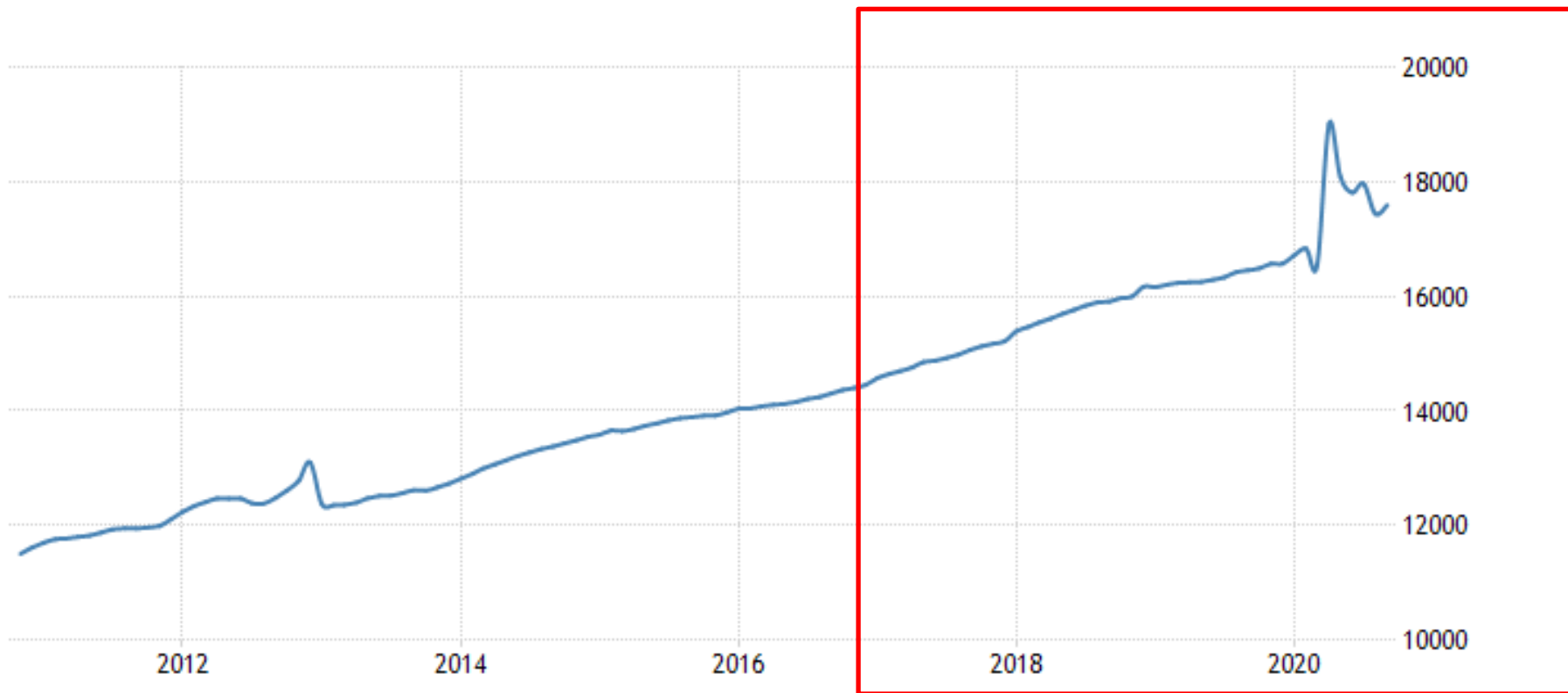

SOURCE: TRADINGECONOMICS.COM | INTERNAL REVENUE SERVICE

Najwyższa stawka podatku dochodowego od osób fizycznych w USA wynosi **37%** dla osób o dochodach powyżej 500 tys. USD rocznie (lub 600 tys. USD łącznie dla małżeństw).

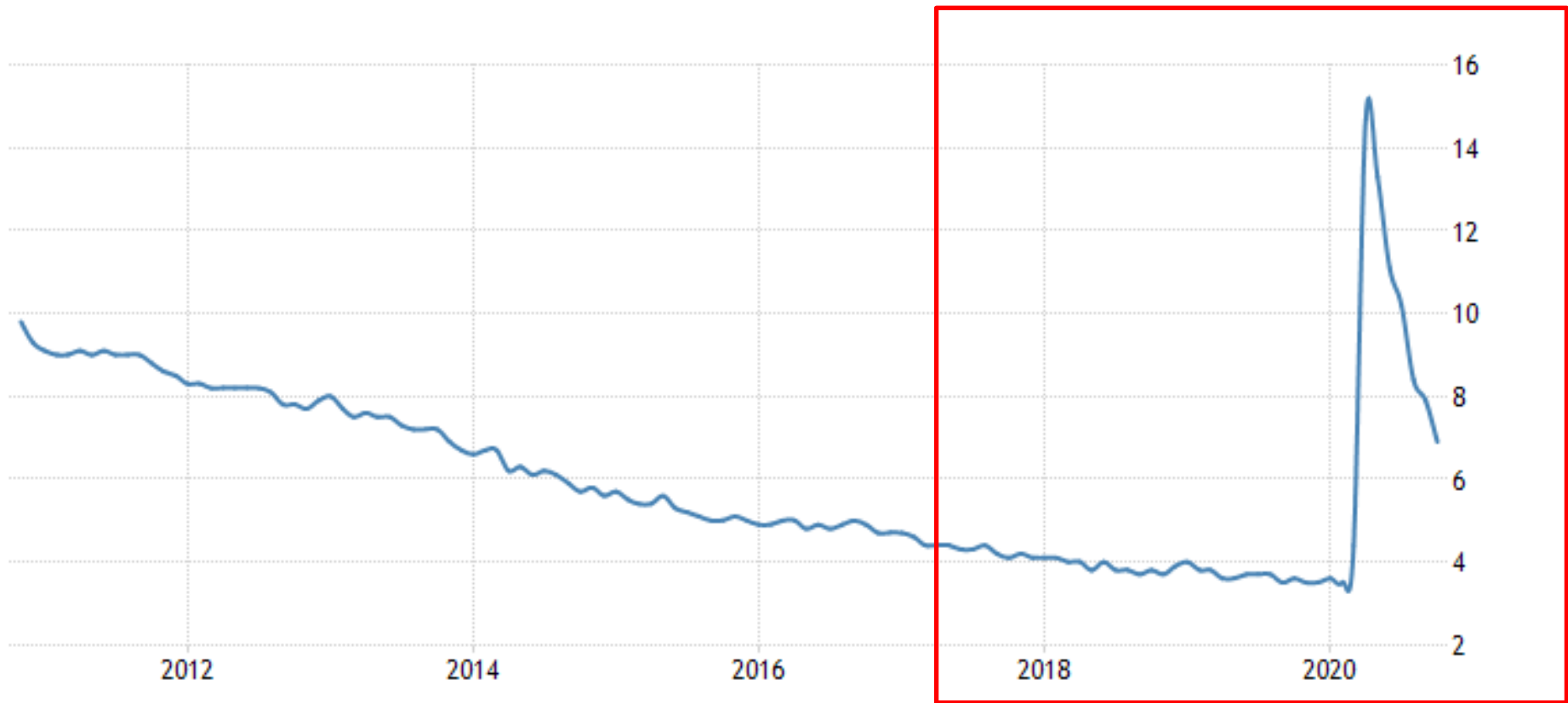
Źródło: <https://tradingeconomics.com/united-states/>.

Dochody dyspozycyjne w USA (w mld USD)

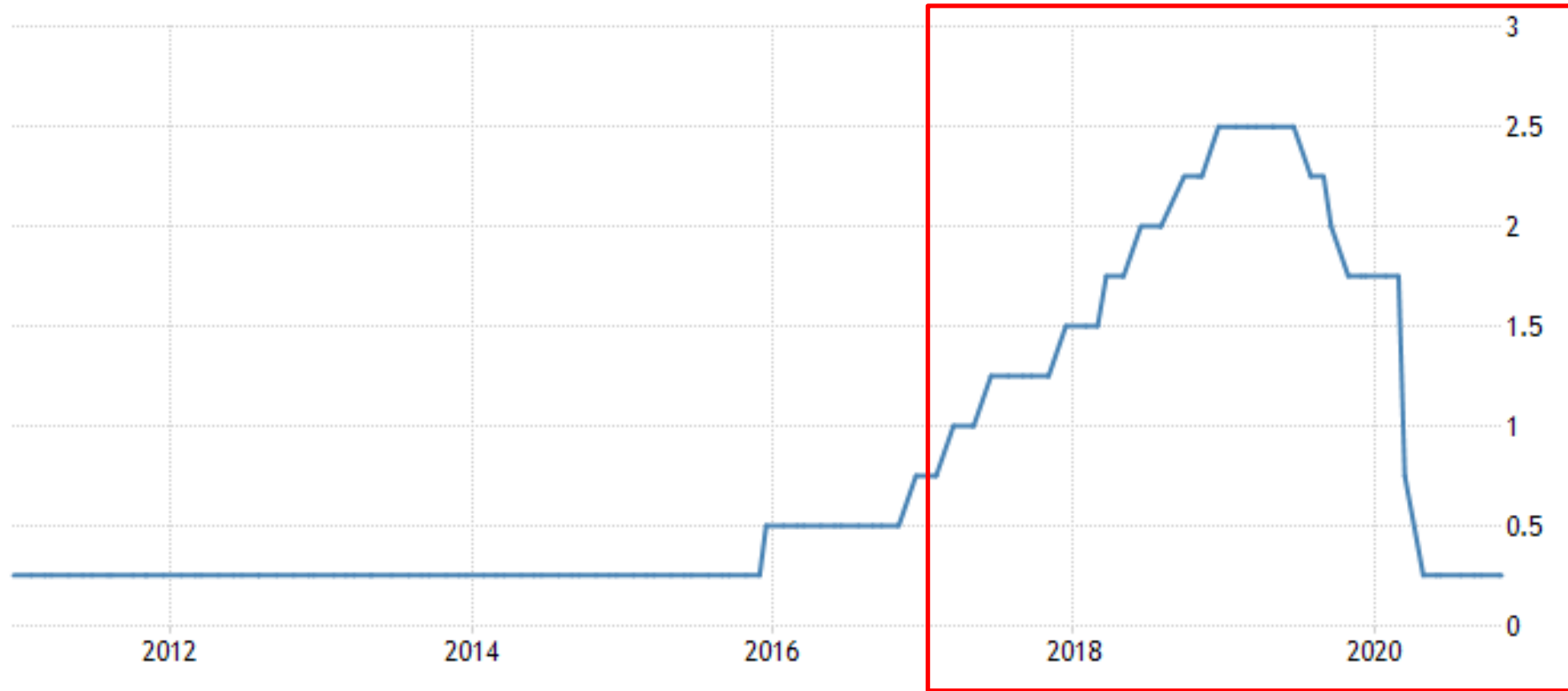
SOURCE: TRADINGECONOMICS.COM | U.S. BUREAU OF ECONOMIC ANALYSIS

Stopa bezrobocia w USA

SOURCE: TRADINGECONOMICS.COM | U.S. BUREAU OF LABOR STATISTICS

FED funds rate USA

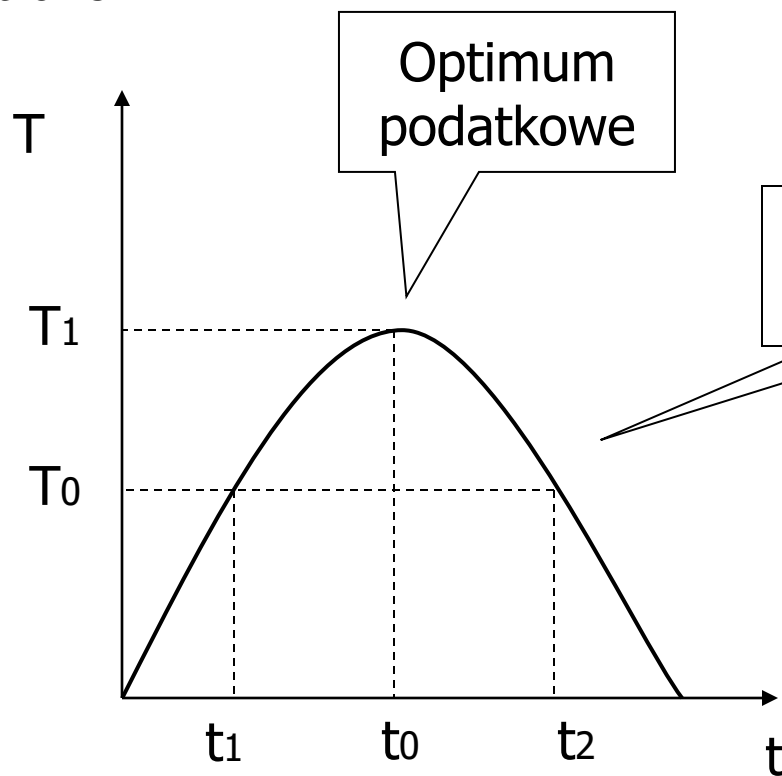

SOURCE: TRADINGECONOMICS.COM | FEDERAL RESERVE

Krzywa Laffera

Wpływy
podatkowe

Stopa
podatkowa

Wzrost opodatkowania w 1993 r.

Individual Income Tax

Rodziny o dochodach:

powyżej 140 000 USD miały płacić podatek w wysokości 36%

powyżej 250 000 USD miały płacić podatek w wysokości 39,6%

wcześniej krańcowa stopa opodatkowania wynosiła 31%

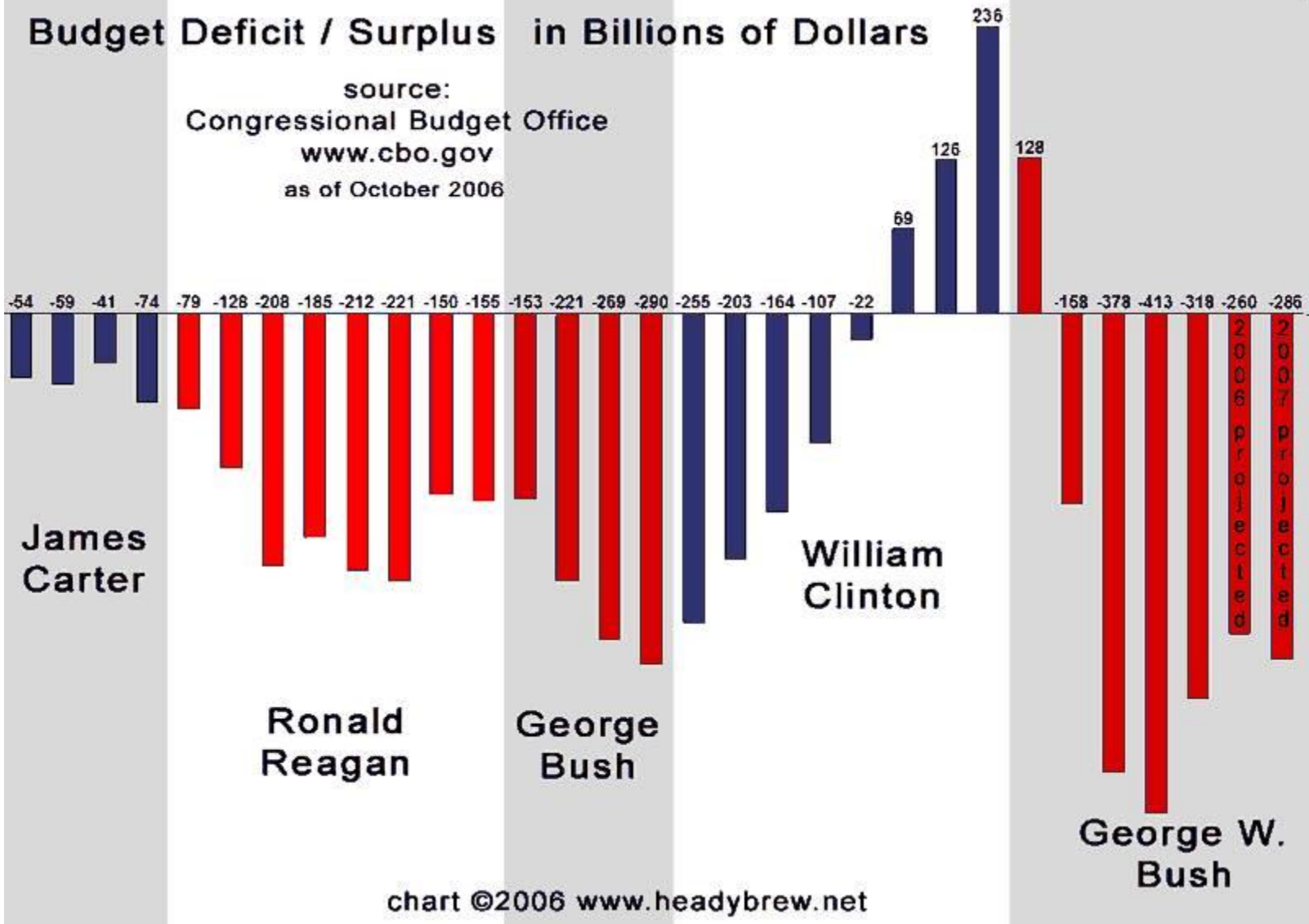
Corporate Income Tax

wzrost z 34% do 35%

Budget Deficit / Surplus in Billions of Dollars

source:
 Congressional Budget Office
www.cbo.gov
 as of October 2006

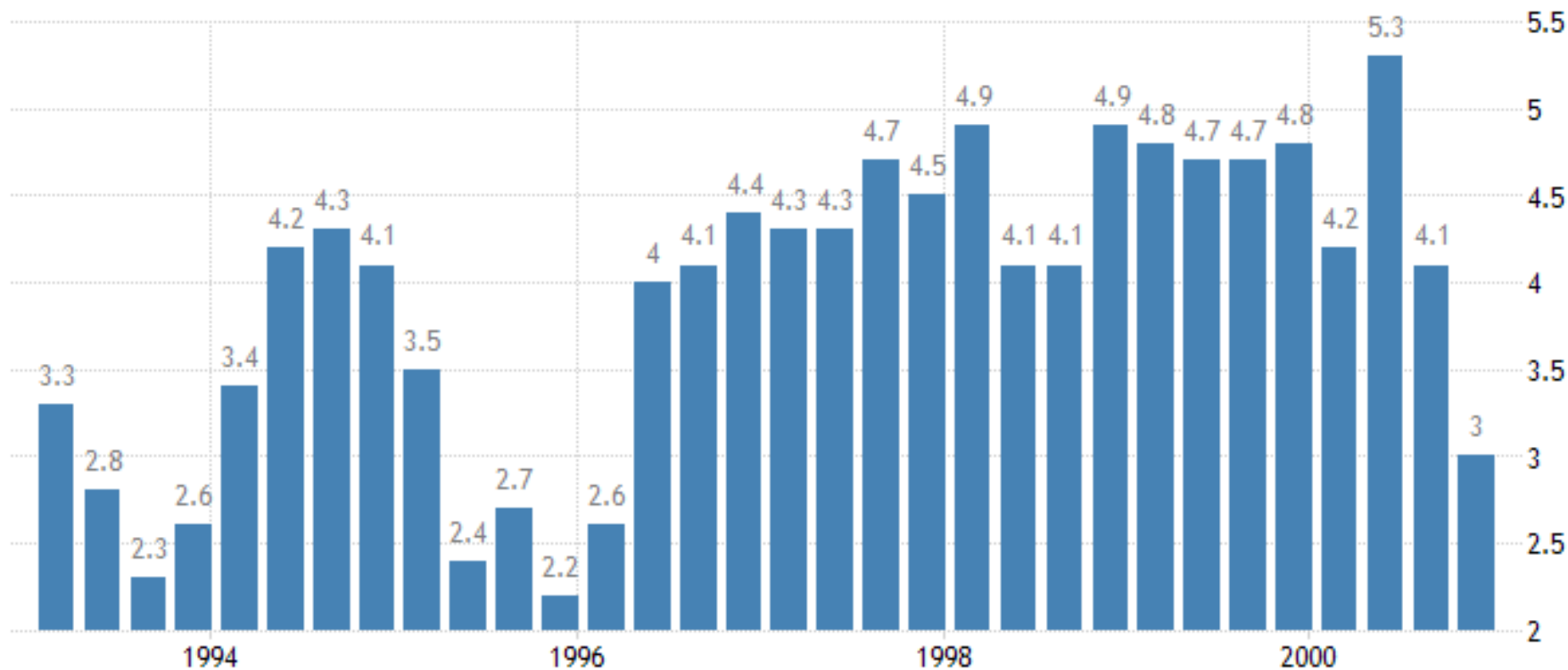

Polityka fiskalna B. Clintona

Clinton wprowadził w 1993 r. do systemu podatkowego IIT, gdzie istniały stawki 15%, 28% i 31% , nową stawkę 36% dla dochodów powyżej 140,000 USD w przypadku małżeństw i 115,000 USD dla osób samotnych oraz 39.6% dla podatników o dochodach powyżej 250,000 USD. CIT został podniesiony z 34% do 35%.

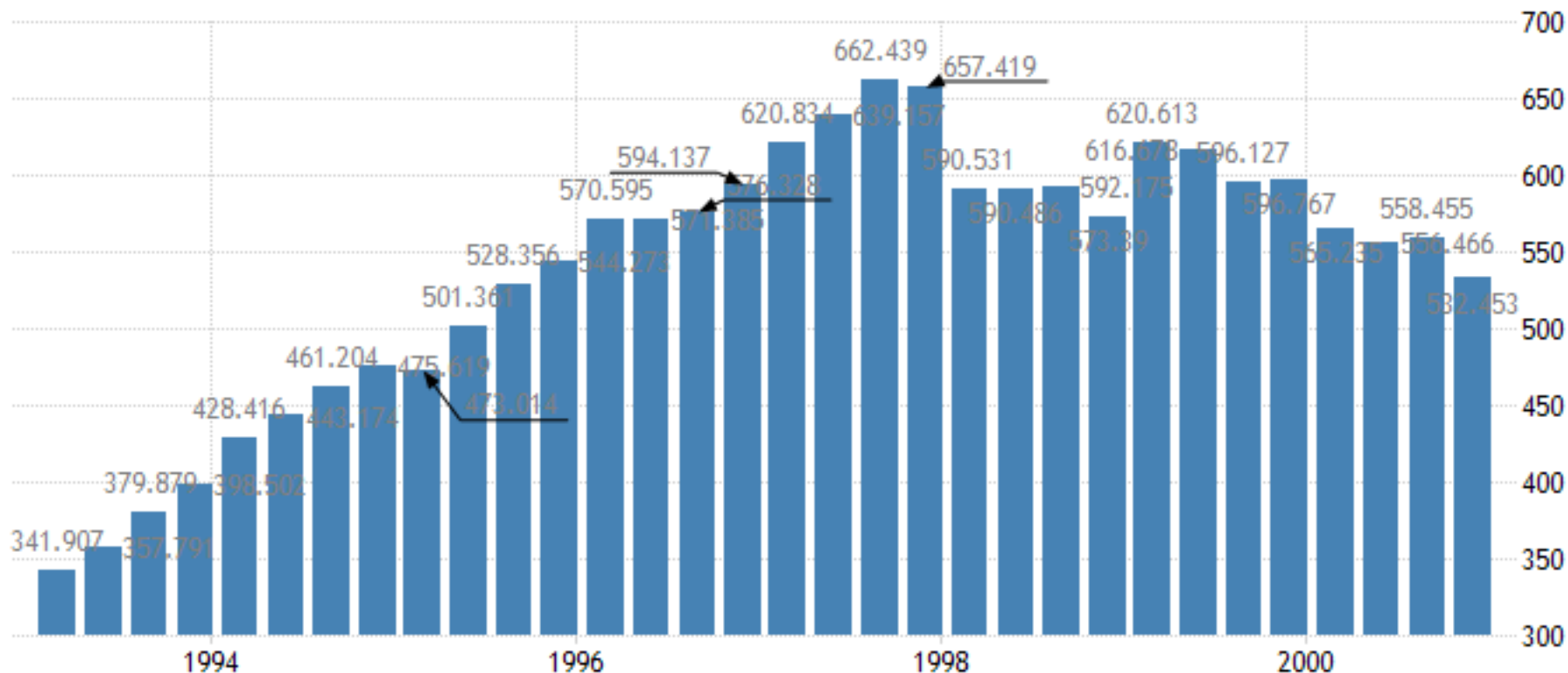
Wskaźnik	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Stopa wzrostu GNP (%)	3,3	2,7	4,0	2,5	3,7	4,5	4,2	4,5	3,7
Stopa bezrobocia (%)	7.3	6.8	5.8	5.5	5.2	4.7	4.5	4.1	3.9
Inflacja (CPI) (%)	2,9	2,7	2,7	2,5	3,3	1,7	1,6	2,7	3,4
Wpływy budżetowe (mld \$)	1091	1155	1259	1351	1453	1579	1722	1828	2026
Wpływy budżetowe (% GDP)	17,5	15,7	18,1	18,5	18,9	19,3	20,0	20,0	20,9
Individual Income Tax (mld \$)	476	510	543	590	656	738	829	880	1005
Corporate Income Tax (mld \$)	100	118	140	157	172	182	189	185	207
Excise Tax (w mld \$)	46	48	55	58	54	57	58	70	69
Wydatki budżetowe (mld \$)	1382	1410	1462	1516	1561	1601	1653	1705	1789
Wydatki budżetowe (% GDP)	22,1	21,4	21,0	20,7	20,3	19,6	19,2	18,6	18,4
Saldo budżetu (mld \$)	-290	-255	-203	-164	-107	-22	+69	+126	+236
Saldo budżetu (% GDP)	-4,7	-3,9	-2,9	-2,2	-1,4	-0,3	+0,8	+1,4	+2,4
Dług publiczny (mld \$)	3000	3248	3433	3604	3734	3772	3721	3632	3410
Dług publiczny (% GDP)	48,1	49,4	49,3	49,2	48,5	46,1	43,1	39,8	35,1

Stopa wzrostu PKB w USA, 1993-2000

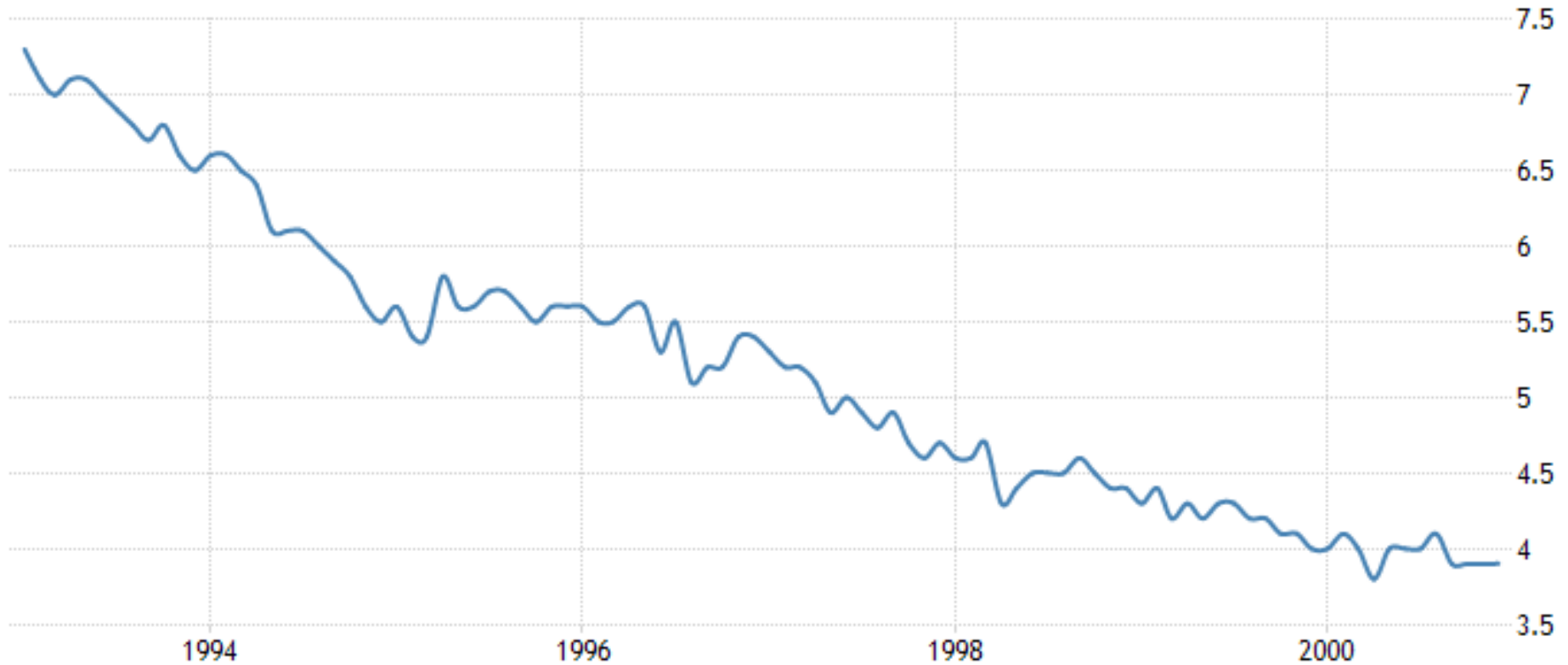
SOURCE: TRADINGECONOMICS.COM | U.S. BUREAU OF ECONOMIC ANALYSIS

Zyski korporacji w USA, 1993-2000

SOURCE: TRADINGECONOMICS.COM | U.S. BUREAU OF ECONOMICS ANALYSIS

Stopa bezrobocia w USA, 1993-2000

SOURCE: TRADINGECONOMICS.COM | U.S. BUREAU OF LABOR STATISTICS

Argumenty za małym budżetem

- Sektor prywatny decyduje o wydatkach [większa efektywność], a nie urzędnicy [biurokracja] – lepsza alokacja zasobów
- Brak obciążeń spłatą długu w przyszłości
- Mniejsze marnotrawstwo zasobów
- Mały rząd, mniejsze koszty, mniej biurokracji, mniej korupcji, mniej regulacji
- Większa wolność oraz odpowiedzialność jednostek
- Brak efektu wypierania (*crowding out*)
- Brak bliźniaczego deficytu – deficytu handlowego [*twin deficits*]
- Aktywa nie wyciekają za granicę
- Przyszłe pokolenia nie będą musiały płacić wyższych podatków
- Wysoki deficyt może generować inflację

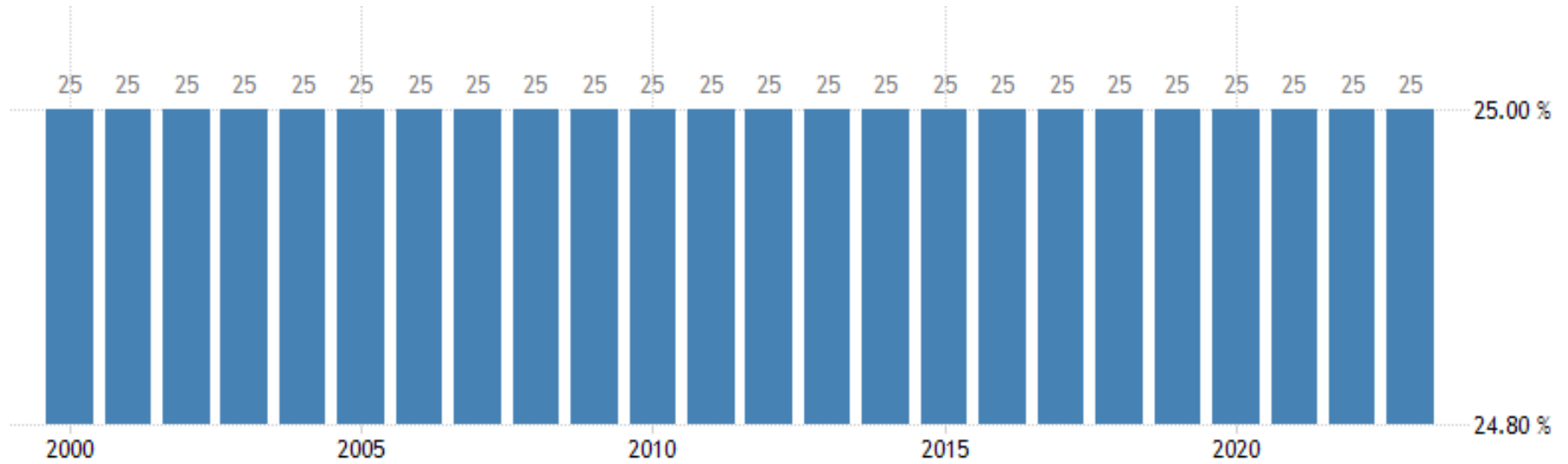
Przykładowe kraje (2019): Irlandia (G=24,5% PKB), Szwajcaria (G=32,7% PKB), Korea Płd. (G=33,9% PKB), USA (G=38,3% PKB).

Argumenty za dużym budżetem

- ❑ Większa ilość dóbr publicznych [edukacja, opieka społeczna, infrastruktura]
- ❑ Efekty mnożnikowe [TPE]; tylko częściowe wypieranie lub *crowding in*
- ❑ Stabilizowanie koniunktury [stymulowanie gospodarki w czasach recesji ograniczanie bezrobocia dzięki robotom publicznym]
- ❑ Reagowanie na zewnętrzne szoki [np. cenowe, podażowe]
- ❑ Finansowanie badań podstawowych, które nie są podejmowane przez prywatny biznes
- ❑ Ograniczanie efektów zewnętrznych [np. przez nałożenie podatków środowiskowych]
- ❑ Obligacje, bony skarbowe zapewnią dodatkowe dochody przyszłym pokoleniom
- ❑ Firmy i gospodarstwa domowe też korzystają z zewnętrznego finansowania
- ❑ Wyższe tempo wzrostu gospodarczego w warunkach ekspansji fiskalnej

Przykładowe kraje (2019): Francja (G=55,3% PKB), Finlandia (G=53,3% PKB), Belgia (G=51,8% PKB), Norwegia (G=51,5% PKB).

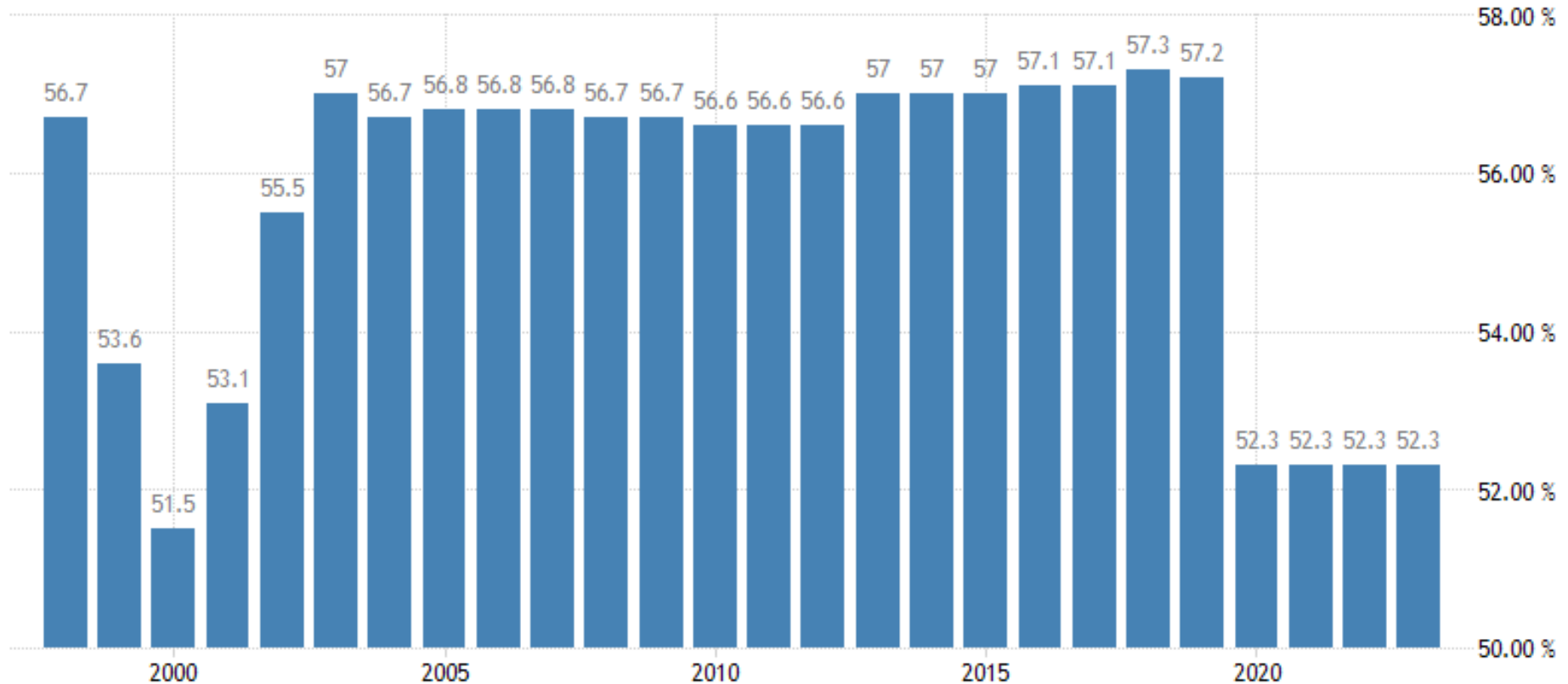
VAT w Szwecji

TRADINGECONOMICS.COM | SKATTEVERKET

Źródło: Trading Economics, 2023.

PIT w Szwecji

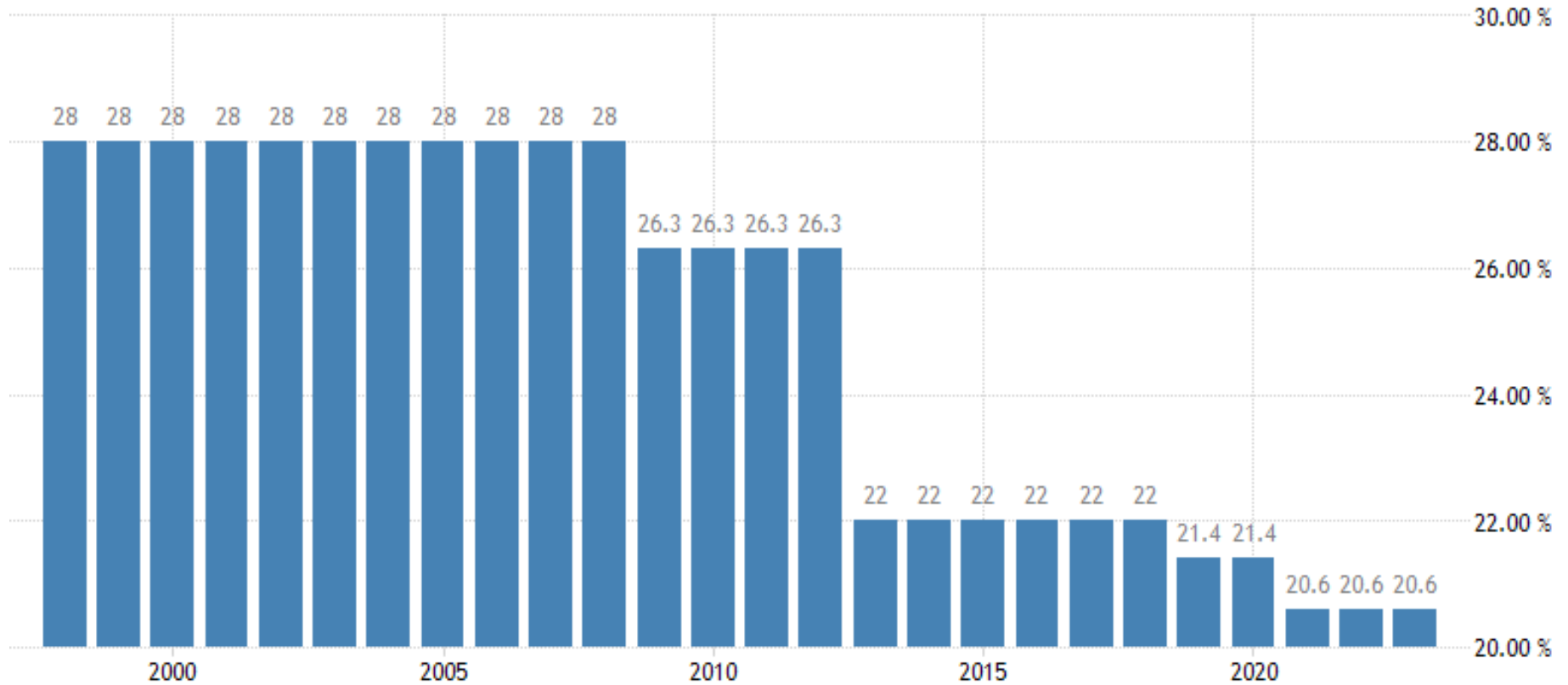

TRADINGECONOMICS.COM | SKATTEVERKET

Źródło: Trading Economics, 2023.

In Sweden, most people pay only local tax on their annual income. This tax varies depending on municipality and ranges from 28.98 per cent to 35.15 per cent. Sweden's average local tax rate is 32.34 per cent.

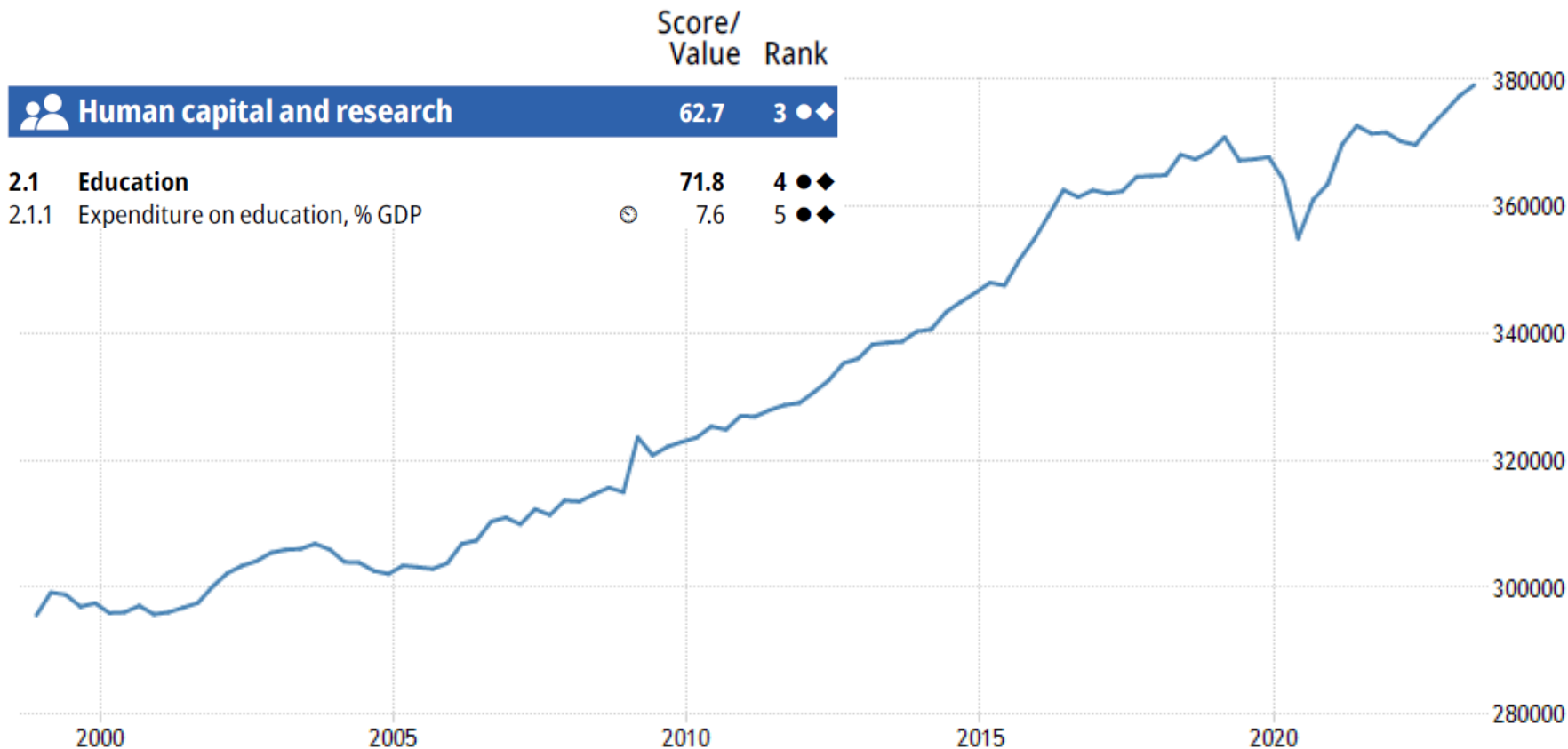
CIT w Szwecji

TRADINGECONOMICS.COM | SKATTEVERKET

Źródło: Trading Economics, 2023.

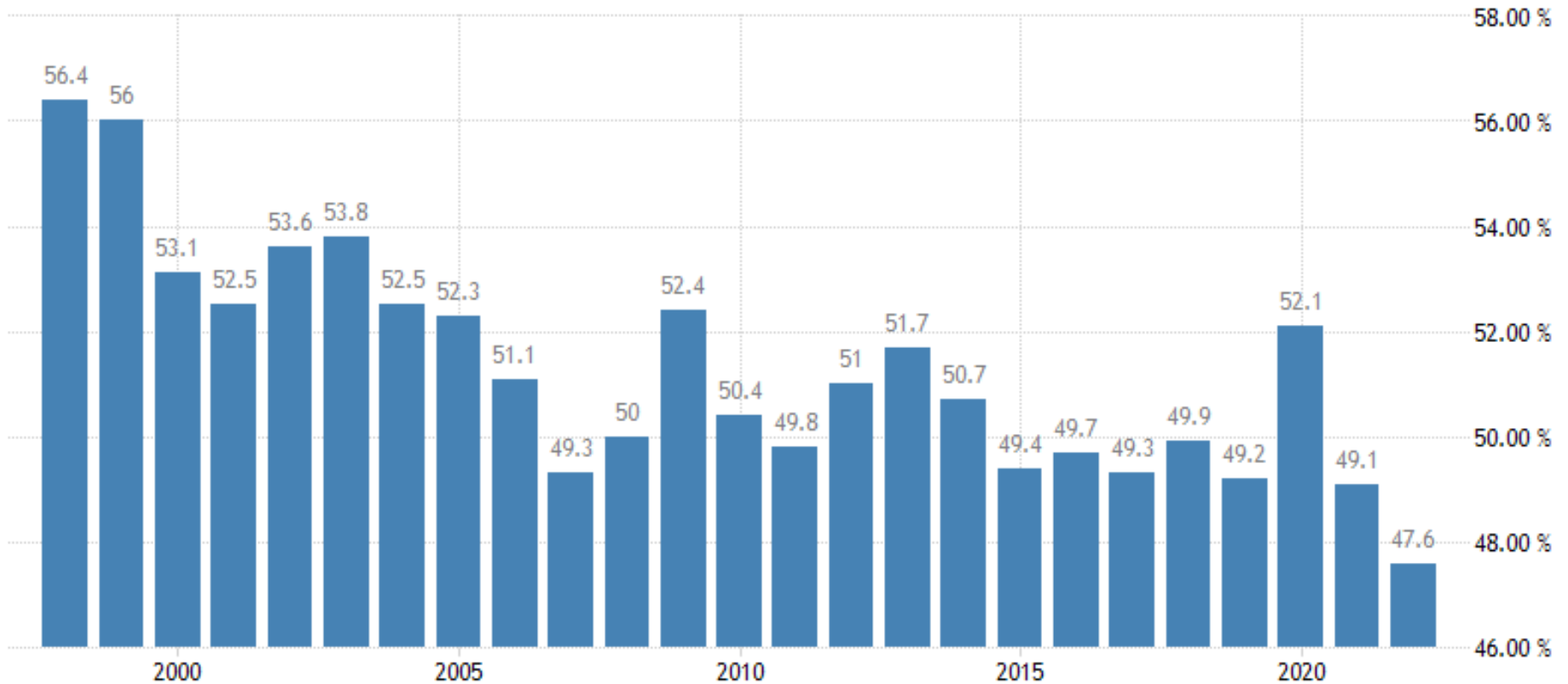
Wydatki rządowe w Szwecji (w mln SEK)

TRADINGECONOMICS.COM | STATISTICS SWEDEN

Źródło: Trading Economics, 2023.

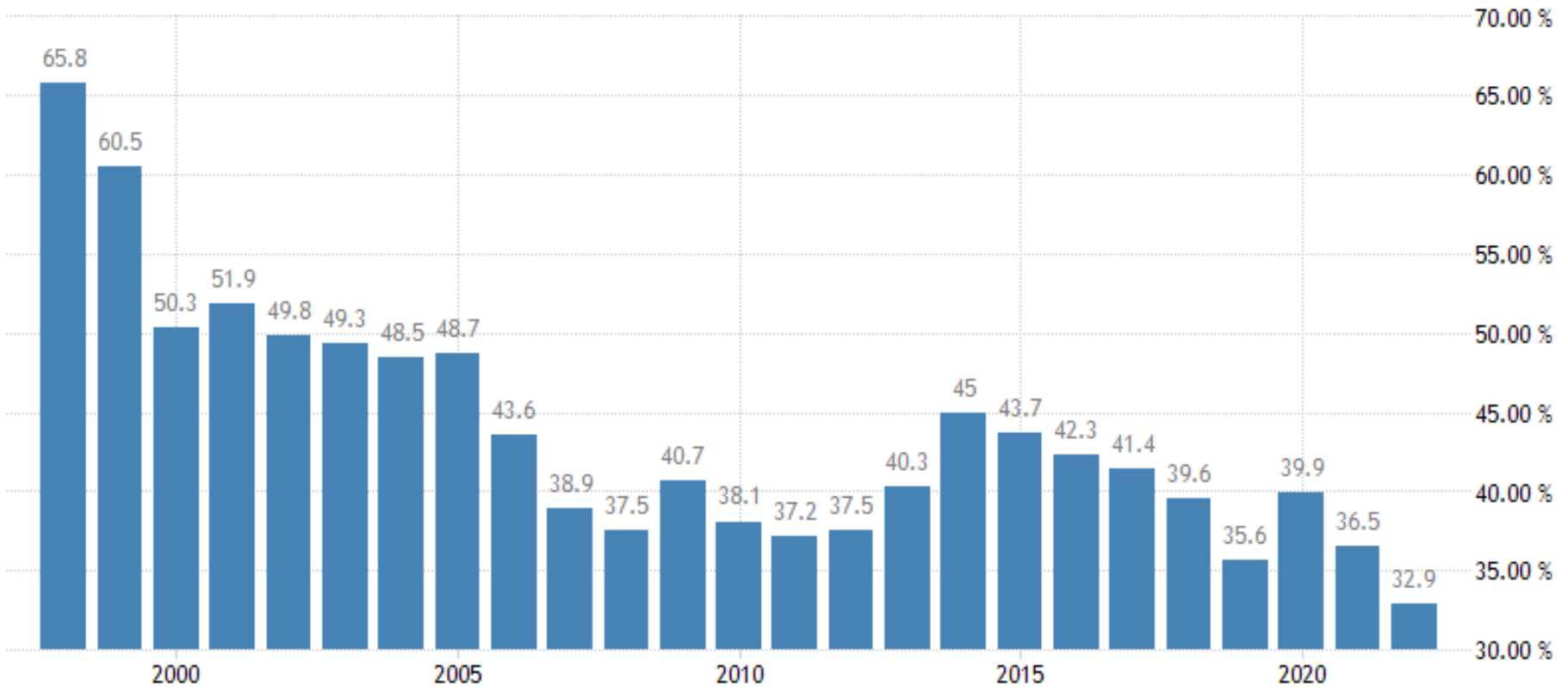
Wydatki rządowe w Szwecji (w % PKB)

TRADINGECONOMICS.COM | EUROSTAT

Źródło: Trading Economics, 2023.

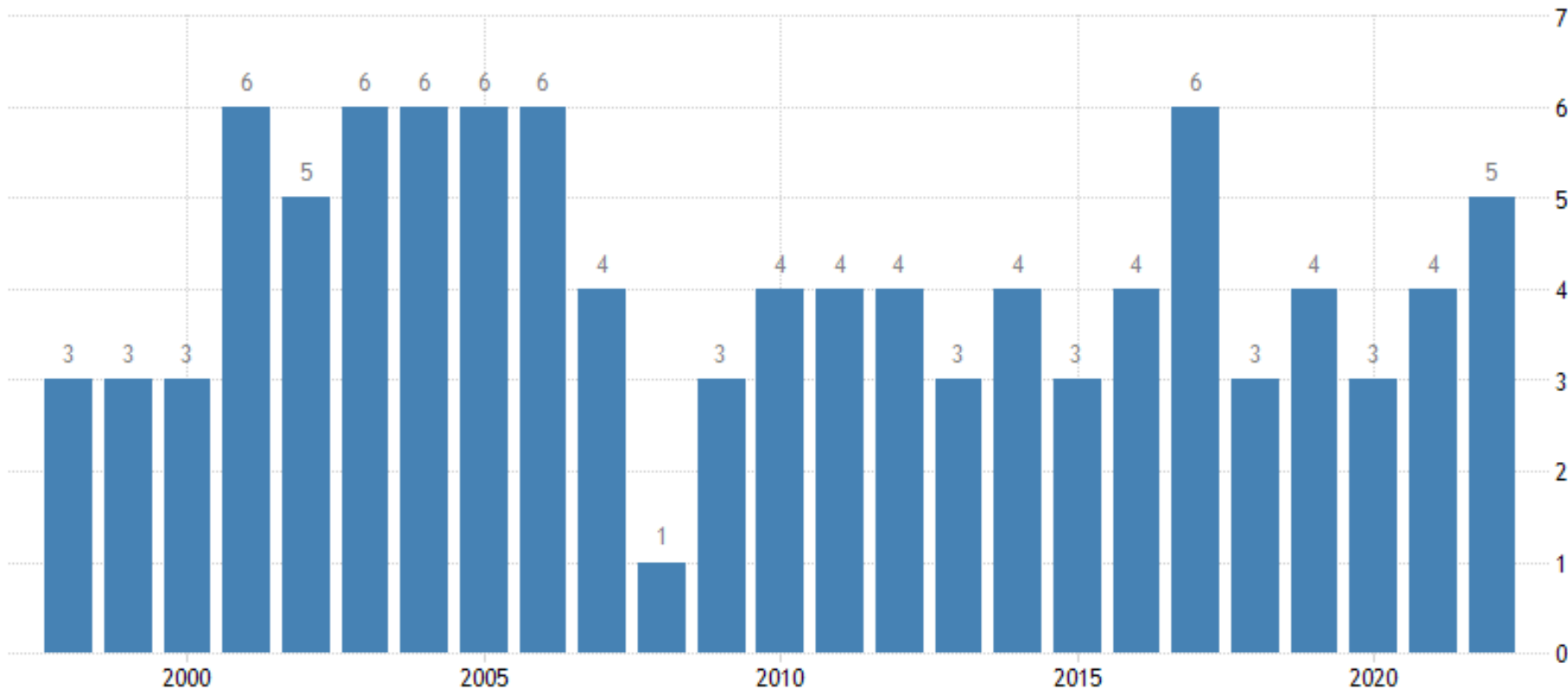
Dług publiczny w Szwecji (w % PKB)

TRADINGECONOMICS.COM | EUROSTAT

Źródło: Trading Economics, 2023.

Miejsce Szwecji w rankingu korupcji (TI)

TRADINGECONOMICS.COM | TRANSPARENCY INTERNATIONAL

Institutions

	Score/ Value	Rank
1.1 Institutional environment	80.1	10
1.1.1 Operational stability for businesses*	77.8	10
1.1.2 Government effectiveness*	82.4	8
1.2 Regulatory environment	88.1	14
1.2.1 Regulatory quality*	87.6	8
1.2.2 Rule of law*	90.5	11

Źródło: Trading Economics, 2023.

Źródło: WIPO, GII, 2023.

Lockdowny - zamknięcie zakładów pracy i szkół

Workplace closing

Country	2020	2021	2020-21
Italy	720	930	1650
Ireland	677	821	1498
Belgium	670	765	1435
Portugal	636	784	1420
Germany	586	819	1405
Netherlands	625	777	1402
France	611	779	1390
Austria	542	800	1342
Spain	607	636	1243
Denmark	525	705	1230
Greece	430	774	1204
Latvia	565	614	1179
Poland	514	581	1095
Bulgaria	365	675	1040
Slovenia	479	539	1018
Slovak Republic	424	582	1006
Czech Republic	460	544	1004
Lithuania	475	502	977
Cyprus	453	517	970
Finland	418	515	933
Romania	478	438	916
Croatia	442	470	912
Luxembourg	443	453	896
Estonia	411	478	889
Malta	282	591	873
Hungary	445	346	791
Sweden	329	355	684

School closing

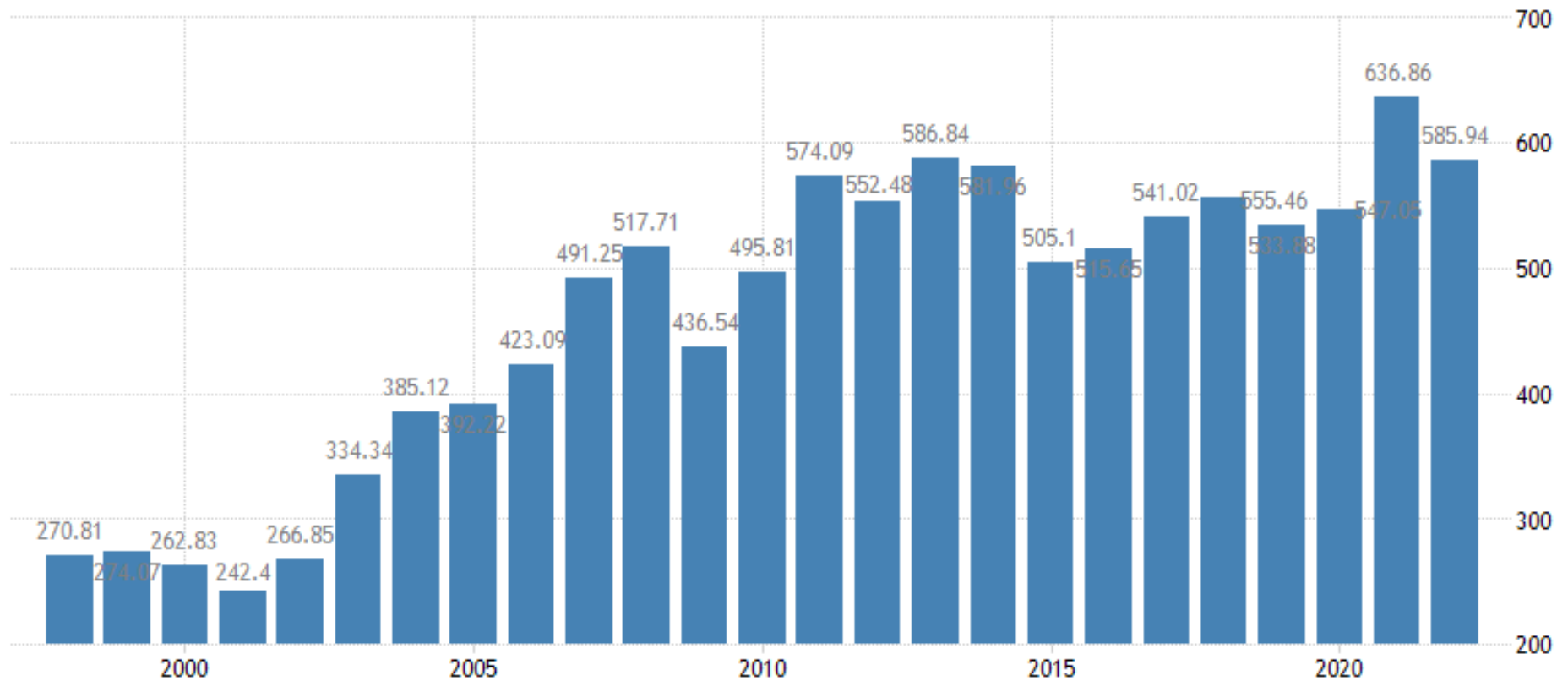
Country	2020	2021	2020-21
Italy	815	698	1513
Romania	748	747	1495
Latvia	756	633	1389
Slovak Republic	631	724	1355
Germany	571	753	1324
Poland	671	579	1250
Greece	564	680	1244
Austria	437	795	1232
Czech Republic	560	649	1209
Bulgaria	632	558	1190
Ireland	665	525	1190
Cyprus	602	543	1145
Denmark	482	649	1131
Lithuania	595	521	1116
Slovenia	568	519	1087
Portugal	587	462	1049
Netherlands	474	544	1018
Spain	636	377	1013
Malta	514	498	1012
Hungary	600	400	1000
France	569	430	999
Croatia	549	406	955
Finland	375	546	921
Estonia	447	417	864
Luxembourg	418	432	850
Belgium	420	407	827
Sweden	468	240	708

Średnia oczekiwana długość życia

Źródło: World Bank, 2023

Country Name	2019	2020	2021	zmiana 2019-2021
Oman	78,0	74,8	72,5	-5,5
Botswana	65,5	65,6	61,1	-4,3
Bolivia	67,8	64,5	63,6	-4,2
Peru	76,2	73,7	72,4	-3,8
Russian Federation	73,1	71,3	69,4	-3,7
India	70,9	70,2	67,2	-3,7
Bulgaria	75,1	73,7	71,5	-3,6
Romania	75,6	74,3	73,0	-2,6
United States	78,8	77,0	76,3	-2,5
Poland	77,9	76,5	75,6	-2,3
World	73,0	72,2	71,3	-1,7
United Kingdom	81,4	80,4	80,7	-0,7
Italy	83,5	82,2	82,8	-0,7
Netherlands	82,1	81,4	81,5	-0,7
France	82,8	82,2	82,3	-0,5
Germany	81,3	81,0	80,9	-0,4
Belgium	82,0	80,7	81,9	-0,1
Switzerland	83,9	83,0	83,9	-0,1
Finland	82,0	81,9	81,9	0,0
Denmark	81,5	81,6	81,4	0,0
Sweden	83,1	82,4	83,2	0,0
Japan	84,4	84,6	84,4	0,1
Norway	83,0	83,2	83,2	0,2
China	78,0	78,1	78,2	0,2
Korea, Rep.	83,2	83,4	83,5	0,3
Canada	82,2	81,7	82,6	0,4
Australia	82,9	83,2	83,3	0,4

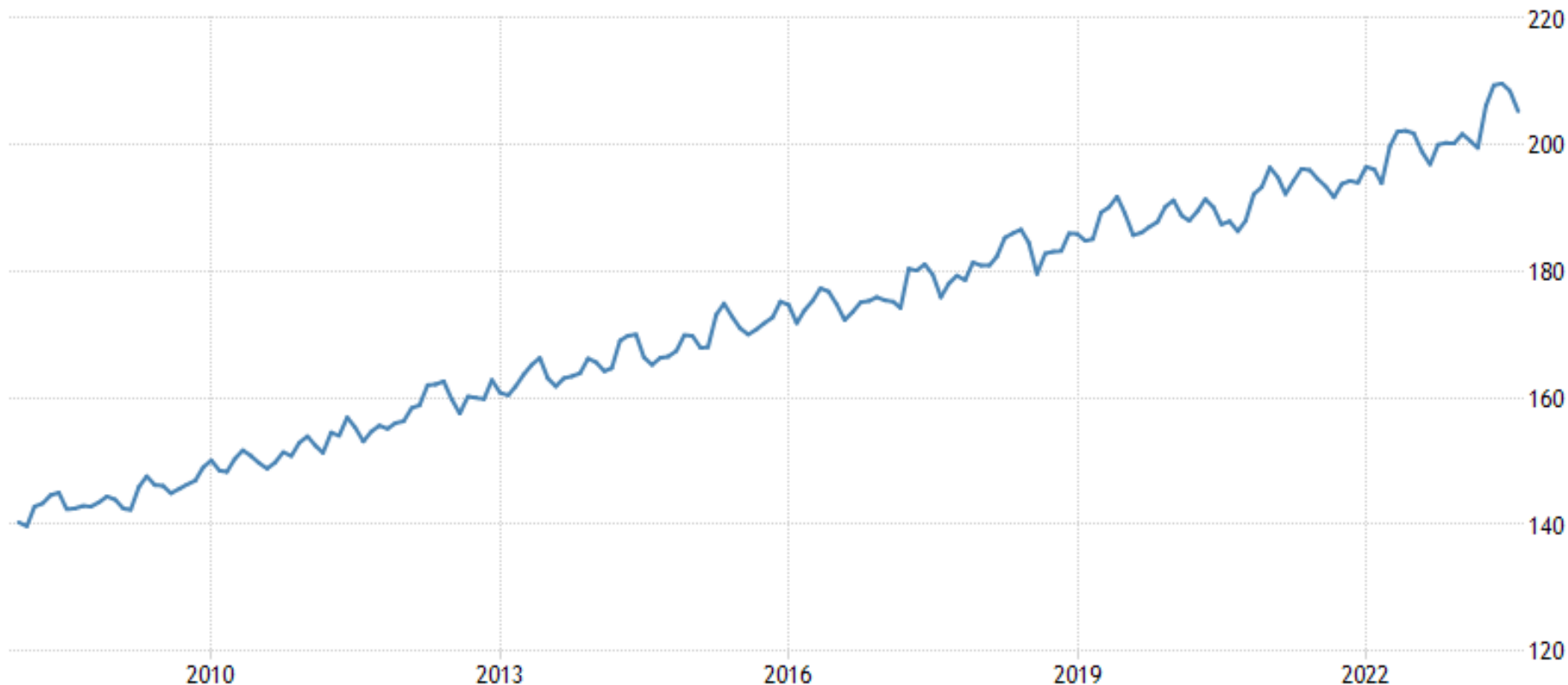
PKB Szwecji

TRADINGECONOMICS.COM | WORLD BANK

Źródło: Trading Economics, 2023.

Płace w przemyśle w Szwecji (w SEK za godz.)

TRADINGECONOMICS.COM | STATISTICS SWEDEN

SEK = 0,38 PLN

Źródło: Trading Economics, 2023.

Patenty Szwecja

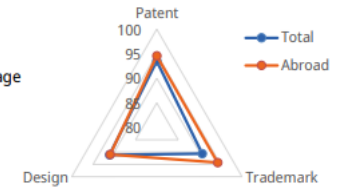
Intellectual property statistical country profile 2022

Sweden

[WIPO IP Statistics Data Center](#)

[Find out more about the Global Innovation Index ranking](#)

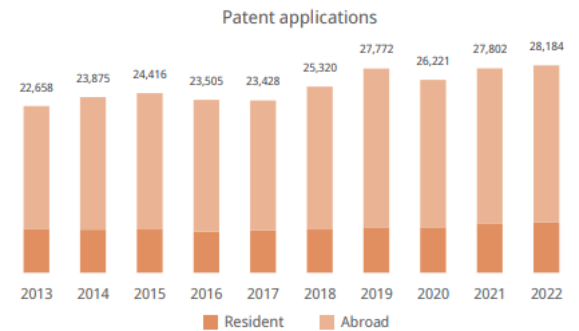
Percentile rank according to country's IP filing performance. The score indicates the percentage of countries that this country surpasses.

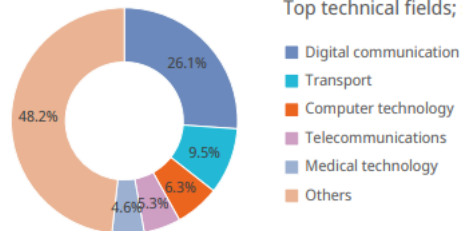
Patent

Statistics for applicants residing in this country

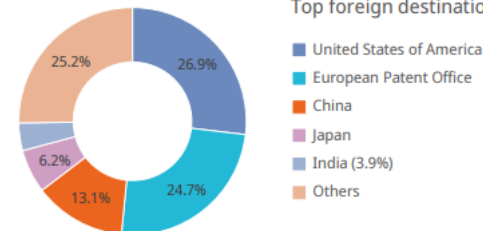
Patent applications; global rank	28,184 (+1.4%)	12th
Resident applications	6,840	
Abroad applications; global rank	21,344 (+1.2%)	10th
Regional rank and share	Europe – 7th	5.1%
	Northern Europe – 2nd	22.5%
Resident applications per million inhabitants; global rank	652	7th
Resident applications per 100 billion USD GDP; global rank	1,190	7th
Utility model applications; global rank	127 (-15.9%)	41st
PCT international applications; global rank	4,479 (+0.9%)	9th
PCT applications per million inhabitants; global rank	427	2nd
PCT publications relating to renewable energy (2020-2022)	63	0.5%
Share of university applications (2020-2022)		
Share of women inventors (2020-2022)	14.1%	
PCT national phase entries; global rank	18,371 (-1.6%)	10th
Share of abroad applications using the PCT System	71.3%	
PCT top applicants (2020-2022)	Telefonaktiebolaget Lm Ericsson (PUBL)	6,024
	Volvo Truck Corporation	418
	Autoliv Development AB	296
	Husqvarna Aktiebolag	244
	Aktiebolaget Electrolux	234

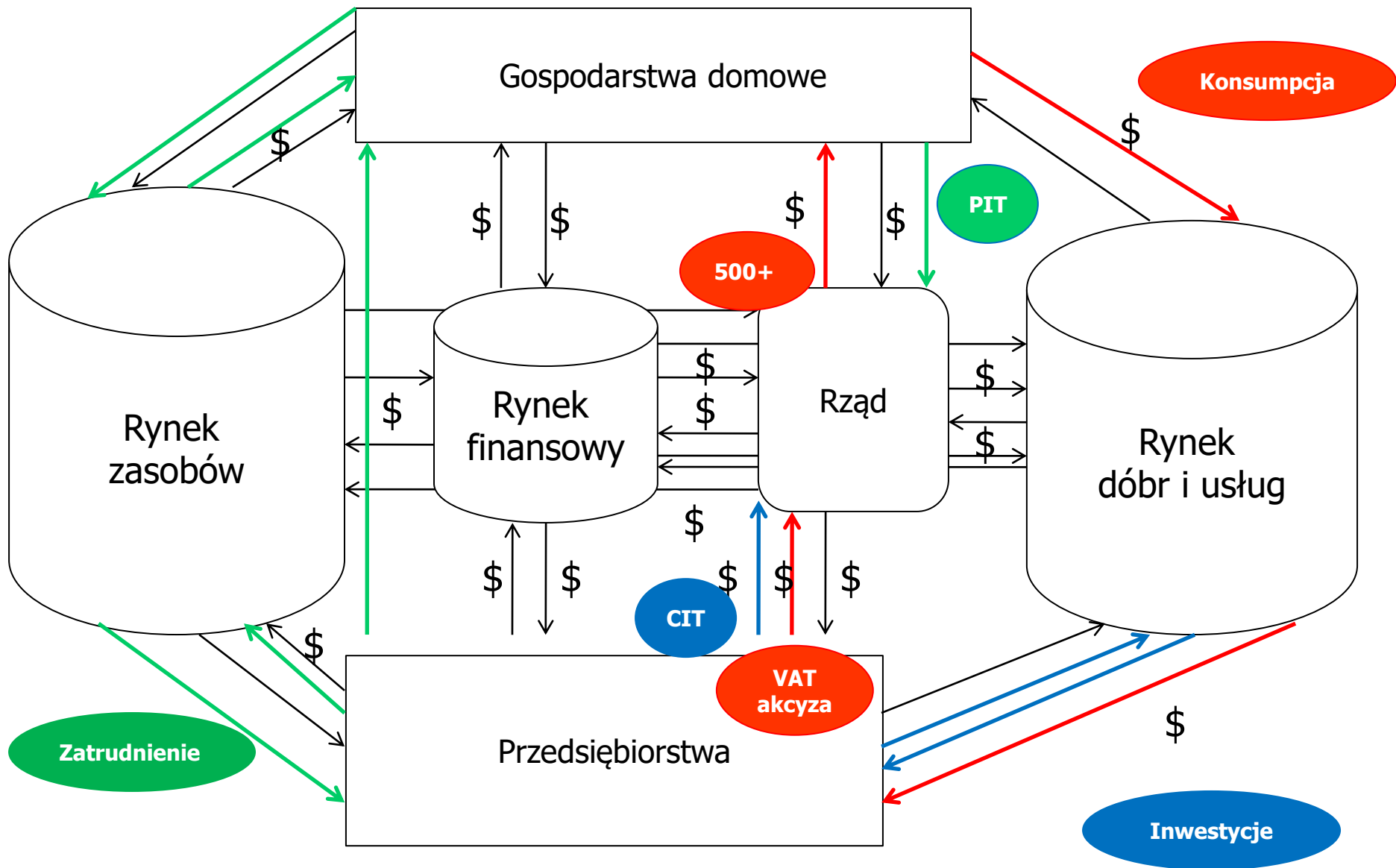
Top technical fields; share

Top foreign destinations; share

Wskaźniki makroekonomiczne a program 500+

Koniunktura gospodarcza

500+

Wskaźnik	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Konsumpcja (w mld zł)	1 046	1 076	1 164	1 233	1 303	1 300	1 454
Inwestycje (w mld zł)	367	342	348	398	433	428	447
Stopa wzrostu (w %)	4,4	3,0	5,1	5,9	4,5	-2,0	6,8
Pracujący (w tys. osób)	14 830	15 293	15 711	15 950	16 121	14 789	15 021
Bezrobotni (w tys. osób)	1 563	1 335	1 082	969	866	1 046	895
Wynagrodzenia (wzrost w %)	4,5	4,3	3,7	5,4	4,8	2,9	3,0
Stopa inflacji /CPI/ (w %)	-0,9	-0,6	2,0	1,6	2,3	3,4	5,1
Saldo budżetu (w mld zł)	-42,6	-46,2	-25,4	-10,4	-13,7	-85,0	-26,4

Dochody budżetu państwa z tytułu 4 najważniejszych podatków (w mld zł)

Źródło: GUS (2018).

Podatek	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
VAT	123,1	126,6	156,8	174,9	180,9	184,6	215,7
Akcyza	62,8	65,7	68,3	72,1	72,4	71,8	75,8
PIT	45,0	48,2	52,7	59,6	65,4	63,8	73,6
CIT	25,8	26,4	29,8	34,6	40,0	41,3	52,4